

ŠVENTASIS TĖVAS IŠVEZDINO KARDINOLUS.

ŠV. PETRO BAZILIKOJ
BUVO DIDELĖS IŠKIL-
MĖS.

Dviejų naujų kardinolų
nebuvo.

ROMA, gr. 15. — Vakar šv. Petro bazilikoje įvyko ypatingos bažnytinės iškilmės. Šventasis (Tėvas Pius XI) ižvezdino 6 naujus kardinolus.

Tai buvo viešoji Papos konsistorija. Naujiems kardinolams įteikta raudonos skrybėlės ir kiti jiems priklausantys bažnytinės valdžios ženklai.

Dviejų kardinolų nebuvo. Tai kard. Locatelli iš Lisabonos ir kard. Casanova iš Toledo. Pirmajam kardinolišką skrybėlę įteikė Portugalijos prezidentas, antrajam — Hispanijos karalius.

KATALIKŲ MOTERŲ VEIKIMAS VOKIETIJOJE.

Devynios moterys yra atstovės Reichstage.

WASHINGTON, gr. 15. — Neseniai čia įvykusiame Nacionalinės Katalikų Moterų Tarybos suvaizdavime atkreipta dėmesys į kitų šalių moterų katalikų veikimą.

Užsieninių reikalų sesijoje Mrs. Wilhelmine Scheppergrell-Keppeler nupasakojo apie katalikų moterų veikimą Vokietijoje.

Vokietijoje katalikės moterys susiorganizavusios sąjungon. Ta organizacija įsteigta vos šio šimtmečio pradžioje. 1900 metais pirmasis vokiečių moterų organizavimosi paraginimas pasirodė nuo Emmos von Gordon, žinomos tuometinės Wurzburgo autorės. Paskui moterų organizavimu daug pasidarbavo Pauline Herber.

1915 metais vokiečių katalikų moterų organizacija taip plačiai išbujojo, kad vokiečių vyriausybė buvo priversta moterims leisti Reichstago butuose savo mitingus turėti. Tai pirmą kartą Vokietijos istorijoje moterys įleistas į tuos butus Berlyne svarstyti laisvės savo ir šalies reikalus.

Po karo vokiečių katalikų moterų organizacija ėmėsi darbo. Visoj šaly pristeigė vaikams našlaičiams prieglaudų ir viešųjų virtuvų maitinti daugelį kitų pavargusių vaikų. Vargšėms motinoms įsteigta motinų ligoninės. Pristeigė įvairios rūšies mokyklų mergaitėms, kur jos mokinos visokio namų darbo, slaugytojavimo ir amatų.

1917 metais organizacija skaitė 348 atskiras kuopas. Gi šandien vokiečių katalikų moterų sąjunga skaito jau 900 kuopų ir turi 250,000 aktyvių narių.

Tai ne viskas. Su ta sąjunga sufederuotos ir visos šalys.

VOKIETIJA STOVI ANT PRA- GAISTIES KRANTO

TAI ANGLIJOS PREMIERO PAREIŠKIMAS
PARLAMENTE

LONDONAS, gr. 15. — Anksčiau žvilgsniu artimiausios premjeras Bonar Law sinoju laiką turės grįžti. Jau vakar kalbėjo parlamente atsidurusi ant pragaišties kranto.

Pareiškę, jog Vokietija fi-

„Tai viskas, ką aš turėjan pasakyti šio karto,“ užbaigė premjeras.

TURKAI IMA LINKTI PRIE TAUTŲ SĄJUNGOS

LAUSANNE, gr. 15. — Turkija prisidės prie Tautų Sąjungos, kaip veikiai bus padaryta ir pasirašyta taika, pranešė turkų delegatas Ismet paša vakar taikos konferencijoje.

Ismet paša jau palinko prie reikalavimo, kad Tautų Sąjungos globoje turi būti tautinės mažumos Turkijoje.

Tečiau jis nori, to kad Tautų Sąjunga savo tuo globojimu neliestų turkų vidinių reikalų.

Ismet paša griežtai pasipriešino įsteigti armenams nacionalius namus, taip pat tautinės mažumas paluosuoti nuo tarnavimo turkų armijoje.

Jis sako, jog Turkija sutinka su tautinėmis mažumomis prisitaikinti taip, kaip šiandien elgiamasi kitose Europos val-

stybėse. Bet ne daugiau kokių ypatingų privilegijų mažumoms.

Politiniam kaliniams Turkija sutinka paskelbti generalinę amnestiją.

Anglijos delegatas lordas Curzon už tai visa padėjo turkų delegatui ir pažymėjo, kad kuomet turkai atmainys poziciją, tuomet bus galima su Turkija taika.

Ismet paša atsakė, kad turkai nori taikos ir už taiką darbuojasi. Tečiau nori ir teisybės.

Ir jei lordas Curzon mano, kad jo anos dienos grumojimai turks lenkia, tai jis apsirinka. Turkai nebijo grumojimų. Jie bijo tik naujo kraujo praliejimo, naujos betvardiškės artimuose Rytuose. Dėlto, taikos klausimas pasiekiamai stumiamas pirmyn.

Kruvinoji Bolševistinė Rusija

WASHINGTON, gr. 15. — Čia valdiškose sferose su didžiausia nuosteba priimta žinia, kad bolševistinė valdžia Rusijoje nuo lapkr. 7, 1917, iki 1921 metų nužudė 1,766,118 asmenų. Tai buvo pasibaigusiai kruvinas laikotarpis Rusijai. Tokiu trumpu laiku nužudyti tiek žmonių, tai tik socialistinė tvarka to gali reikalauti.

Tai esanti kaip ir oficiali statistika. Ją gavo viena Washingtono pasiuntinybė ir leido paduoti spaudoje.

Daugiausia nužudyta valstiečių.

Pagal tos statistikos, nužudyti žmonės taip suklasifikuoti:

Valstiečių nužudyta daugiausia, nes 815,000; inteligentų 355,250; kareivių 260,000; darbininkų 192,350; valdininkų 54,050; žandarmių 48,500; nuosavybių savininkų (turbut, dvarininkų) 12,950; politikų.

Kitos katalikų moterų draugijos, turinčios suvis vieną milijoną narių.

Katalikų moterų sąjunga turi savo 9 nares atstovėmis Reichstage. Tos atstovės turi ten balsą. Nes pati sąjunga turi daug įtakos visoj

šalies valdininkų 9,500; gydytojų 8,800; profesorių ir mokytojų 6,775; dvasiškų 1,215; vyskupų 28.

Visai nepažymėta, ar tonstatistikon ineina ir nužudytas caras su savo šeima.

Bado priežastis.

Patsai faktas, kad daugiausia išžudyta valstiečių, geriausiai gali įrodyti, kodėl Rusijoje pakilo badas. Sakoma, kad daugelis valstiečių žuvo kare, paskui daugelis jų išžudyta reikiška, jog nebuvo kam apdirbti žemės. Iš to kilo badas.

Bet dauguma bado priežasčių paduoda kitokią. Bolševikų valdžia atėmė nuo valstiečių javus ir kitoki maistą. Pasipriešinusius be jokio pasigailėjimo žudė. Valstiečiai nebeturėjo maisto turėjo badauti. Atėjus pavasariui nebuvo kuo laukų įsėti. Tai bus tikriausia bado priežastis.

Tečiau bolševikai prie to prie to neprisipažįsta. Jie kaltina kaitrą ir netolerantumą.

5 MILIONAI DOL. BEDARBIAUS.

LONDONAS, gr. 14. — Bedarbių reikalais parlamentas paskyrė 5 milijonų dol.

LAUSANNOS KONFERENCIJOJ TIKRAS TURGUS.

SUV. VALSTYBĖS NETURI
OFICIALIO BALSO.

LAUSANNE, gr. 14. — Šioje taikos konferencijoje anturkart Amerikos delegacijos vardu ambasadorius Child pranešė pareiškimą. Jis nupeikė paduotą sumanymą, kad Graikija su Turkija susimainytų gyventojais.

Gyventojų sumainymui priešingos ir santarvės valstybės. Taigi Amerikos nusistatymas šiame atsitikime skaitosi svarbi moralė parama tiems, kurie priešinasi sumainymui.

Deja, čia amerikonių, kaip pašalininių tautybių, pozicija žiūti moralė parama tiems, kurie priešinasi sumainymui.

Lausannos konferencija skaitosi kaip turgus, bet ne kaip pasaulio teismas. Kadangi SUV. Valstybių delegatai neturi oficialio balso, tad nėra kas jiems ir veikti.

Prieš gyventojų prašalinimą.

Subkomisijos susirinkime gruodžio 7 p. Dwight pažymėjo, jog Amerikos delegacija priešinga naujam priverstinam gyventojų prašalinimui iš Turkijos ir graikų gyventojų iš Konstantinopolio. Gruodžio 12 d. ambasadorius Child kalbėjo:

„Tai visai negalimas daktas, kad turkų nepriklausomybės troškimai neturėtų atsišalti iš dalies ant nusistatymo apdrausti ir gelti nukentėjusius žmones. Nieko bendra su karu neturintys žmonijos vijimas iš jų namų Amerikos gyventojams yra gyvas reikalas. Tuos gyventojus Amerika šelpia ir apdraudžia. (Vienas amerikoniškas komitetas šelpimui pavartojo 75 milijonus dolerių. Tai negiginėjamas faktas. Tokiais pasielgimais turkai spaudia ir pasaulį ir žemina visą civilizaciją. Tai nesvarbu, ar gyventojai prašalinami valdžios parodymu, ar jie patys iš baimės apleidžia savo namus.“

Visi bara turkus.

Ambasadorius Child paskui

O R A S

CHICAGO. — Šandien pramatoma daugiau sniego; po pietų šalčiau. Vakar žemiausia temperatūra buvo 25 laipsniai.

PINIGŲ KURSAS.

Lietuvos 100 litų \$1.00
Anglijos 1 sterl. svar. 4.69
Prancijos 100 frankų 7.18
Italijos 100 lirų 5.07
Vokietijos 100 markių .0130
Lenkijos 100 markių .0057
Šveicarijos 100 fr. 18.99

ragino neleisti gyventojams apieisti namų, kad išvengtų apsunkinančio jų šelpimo. Ir pridūrė, kad Amerikos gyventojai visuomet pasirenge nukentėjusius šelpiti.

Lordas Curzon ilgoje kalboje nupeikė turkus už jų atsitolinimą nuo žmoniškumo dvasios.

Barrere pažymėjo, kad francuzai, kaipo krikščionių mažumų artimuose Rytuose globėjai, visuomet darbavosi palengvinti tiems žmonėms gyvenimo sąlygas ir visuomet atsidėdavo ant gražių turkų pasižadėjimų.

Turkai nesutinka.

Ambasadorius Child, kalbėdamas apie tautines mažumas Turkijoje, tarp kitko pažymėjo, jog konferencija neturi baigtis, kol nebus užtikrinta, kad nebus apsaugota, kol nebus joms paskirta tam tikra teritorija, kur tautinės mažumos jaustųsi kaip nuosavuose namuose.

Turkai tuose žodžiuose suvarto, kad Amerika nori atnaujinti Armenijos valstybę Turkijos sienose. Tad net iš vietos pasirodė atsiliepti, jog armenų problema esanti jau išspręsta jiems pabėgus į salą, kur jie Amerikos šelpimo administracijos maitinami.

Apie tautines mažumas turkai nenori nei klausyti. Karštesnieji iš jų pasirenge griauti pačią taikos konferenciją.

AREŠTUOTA KELIOLIKA UŽ VAGYSTES.

ROCKFORD, Ill., gr. 15. — Federaliai agentai čia areštuoti kelioliką žmonių, kurie kaltinami federalės vyriausybės savasčių vogime iš armijos Grant stovyklos. Sakoma, kad pavogta apie pusantro milijono dolerių vertės visokių daiktų per pastaruoju du metus. Kaltinami areštuoti tik po ilgo ir nuodugaus tyrinėjimo. Federaliai detektivai ilgai vienerių metų tuo reikalu teiravosi.

UNIJA TURI UŽMOKĖTI
40,000 DOL.

SELMA, Ala., gr. 15. — „Brotherhood of Locomotive Engineers“ iš savo tarpo užkokių tui menkus organizacijai misizengimus prašalino inžinierių J. W. Green.

Šis organizaciją patraukė teisman. Pareikalavo 50,000 dolerių atlyginimo. Prisiektė teisėjai pripažinti 40,000 dolerių.

SUSIDAUŽE DU TRAUKINIŲ.

THORPE, Wis., gr. 15. — Netoli čia St. Paul & Sault Ste. Marie geležinkelio greitasis pasažierinis traukinis susidaužė su prekių traukiniu. Vienas žmogus žuvo ir keletas sužeista.

Klaipėda Priklauso Lietuvai ISTORIŠKAS MITINGAS

Klaipėdos kraštas skaito 75 nuosimėjus lietuvių. Jų delegacija Paryžiuje pasisakė, kad Klaipėda tegali priklausyti Lietuvai. Bet musų priešai lenkai stengiasi paveržti Klaipėdą padarydami iš jos nepriklausomą nuo Lietuvos kantonu, pavedant francuzų-lenkų globai. Budėkime. Visi lietuviai be partijų skirtumo paremkime savo brolių klaipėdiškių reikalavimus.

Tuo tikslu ateinantį sekmadienį, gruodžio 17 d., 2 val. po piet, susirinkę į McKinley Park'o salę prie Western ir Archer g-vės pasisakysime ko norime.

Kviečiami visi Chicagos lietuviai veikėjai, draugai, kuopų, klubų, organizacijų valdybos ir nariai į mitingą.

Be dviejų lietuvių kalbėtojų, kalbės įžymūs Amerikos vyrai. Bus puiki muzikalė programa, dainuos įžymiausi mūsų solistai ir solistės.

Presos Komisija.

LIETUVOJE.

PAGAUTAS SPEKULIANTAS.

PANEVĖŽYS. Kaip visur, taip ir Panevėžyje anksčiau buvo didelė spekuliacija doleriais. Panevėžio kriminalio punkto viršininkas buvo įsakęs visiems punkto valdininkams, kad sektų panašius spekuliantus.

Rugsėjo 24 d. gatvėje buvo pagautas pil. Bėrėlis Firštas gyv. Panevėžio mieste supirkinėjant dolerius, net neturintis ir leidimo. Sustačius protokolą vargšas Firštas nusigando, ir kiek vėliau įsidrąsinęs davė p-to viršininkui 13,000 auksinių kyšių, prašydamas panaikinti bylą, bet apsirko, — duotasis kyšis 13,000 auksinių ir rastieji 23 doleriai tuojau pateko Taikos Teiseiui, už ką pil. Firštas 14 d. lapkričio ir buvo nubaustas 2 savaitėm kalėjimo.

Tai gi panašius atsitikimus skaityčiau kaip pavyzdį visiems kitiems ištikimiesiems Tėvynės tarnautojams.

PLĖŠIKŲ DARBAI.

Babrungėnų kaime, Platelių vals., naktį iš 11 į 12 lapkričio pas ukininką L. Serapiną užpuolė ginkluotų plėšikų gauja. Savininką pakorė Atimta keilolika sidabrinių rublių, šluob žiedai, išveginiai rubai, patalinės ir kiti geresnieji daiktai. Samdininkui peršovė per vidurius. Sužeistas išgabentas ligoninėn. Plėšikų ieškoma.

UŽDAROMOS ANGLIJOS KASYKLAS.

MT. CARMEL, Pa., gr. 14. — Del praeitos sausos vasaros čia ir apylinkėse kietųjų anglų kasykloms trūksta reikalingo vandens.

Del stokos vandens viena kasykla jau uždaryta. Sakoma, ir kitose bus suspenduoti darbai. Kai kurioms kasykloms vanduo atvežamas traukiniais.

15 ŽMONIŲ ŽUVO.

HOUSTON, Tex., gr. 15. — Ties Humble, Tex., stotimi vienas traukinis su žmonėmis visu smarkumu užvažiojo ant stovinčios lokomotivos.

15 žmonių žuvo.

APIE 100 ŽUVO IR SUŽEIS. TA EKSPLOZIJJOJE.

HAVANA, Kuba, gr. 14. — Arti Campagney, Estrella cukraus dirbtuvėje ištiko smarki eksplozija. Apie 100 darbininkų žuvo ir sužeista.

SAUKIA 78 LIUDININKUS.

MARION, Ill., gr. 15. — Valstybės kaltintojas byloje čia penkių žmonių, kaltinamų už darbininkų žudymą ties Herrin, saukia net 78 liudininkus.

ISIRINKTAS TAS PAT FARRINGTON.

SPRINGFIELD, Ill., gr. 15. — Illinois anglekasių unijos savo prezidentu išrinko tą patį prezidentą Farringtoną.

LIETUVOS ATSTOVYBĖS SKELBIMAS

Sulyg Lietuvos Respublikos Įstatymų, visi užsienioose gyvenantieji

LIETUVOS IŠEIVIAI
Kad pasilikty Lietuvos pilieciais
PRIVALO ĮSIREGISTRUOTI

Atstovybėje iki gruodžio 22 d., 1922 m.
Pilnesnių informacijų prašykite nuo savo kolonijos Paskolos Stočių, Lietuviškų Įstaigų, arba

LITHUANIAN LEGATION,
1925 F. street, N. W., Washington, D. C.

-Lietuvos Respublikos Atstovybė

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS "DRAUGAS"

Šis kasdienis iškyla nedėdientina.
PRENUMERATOS KAINA:

Metams.....\$6.00
Pusmet.....\$3.00

Prenumeratos mokasi iškalno. Lai-
kas akisios nuo užrašymo dienos
nuo Naujų Metų. Norint permai-
nyti adresą visada reikia prisišti
senas adresas. Pinigai geriausia
išsiųsti išperkant kasoje ar ekspre-
so "Money Order" arba įdėdant pin-
kus į registruotą laiška.

"DRAUGAS" PUBL. CO.

2334 So. Oakley Ave., Chicago
Tel. Roosevelt 7791

PRIEŠ AUDRĄ.

Lietuvos krašto šeiminkas
— Seimas susirinko. Bet ligi
šios dienos vis drumsčiasi jo
padangė. Su didžiausiu var-
gu vos išrinka Seimo pirmi-
ninkas L. Bistras (k. d.), vi-
ces pirm. Kan. J. Staigaitis
(uk. s.), raštininkas A. Am-
brozaitis (d. f.), garbės rašt.
M. Markauskas (s. d.). Taigi
dar nėra pilnas Seimo presi-
diumas, nėra Seimo komisi-
jų. Prezidento rinkimus at-
idėlioja. Kiek teko sužinoti,
rimčiausios kandidatus ir
prezidentą yra šios: Galvanau-
skas, Naruševičius, Stulgins-
kis, Smetona, M. Biržiška.
Seimo frakcijos nesusbloka-
vusias. Soc. liaudininkai ir
valst. sąjunga nors tik 19 at-
stovų turi Seime, stengiasi
užgriebti visas svarbiausias
vietas: ministerio pirmininko
ir prezidento. Provincijoje jie
varo stiprią agitaciją, kad iš-
ten siųstų Kaunan reikalavi-
mus: atidalyti Bažnyčią nuo
valstybės, išbraukti krikščio-
niškąsias žymes iš Konstituci-
jos, išmesti tikybos mokslą iš
mokyklų, trumpai — nori su-
bedievinėti valstybę, mokyklą,
visuomenės gyvenimą.

Kas bus? Šalis neraniai se-
ka pirmuosius Seimo žygius.
Seimo salė prisigraudusi publi-
kos, o Seimas nei iš vietos ir
galo nematyti.
Galima spėti, kad Seimui
įklimpus į tokią nesutarimo
ir erziniškos klampynę, turės
atsirasti vienas stiprios ran-
kos ir tvirtą proto a la Musso-

lini, kurs padiktuos Seimui
darbą ir drausmę.

Šalis negalės ilgai kęsti to-
kios padėties ir nebetekusi
kantrybės pasiduos įtekmei
vienos galvos diktaturai. Fa-
šizmas labai Lietuvai gresia.

KITAIP IR NEGALI BUTI.

Skubotai, energingai ir
nuoširdžiai Chicago lietuviai
ruošiasi prie Klaipėdos klau-
simu mitingo. Vietos darbuo-
tojai pastebėję einamąjį Klai-
pėdos momentą, rįžtasi iškil-
mingai pareikšti savo nusista-
tymą tuo klausimu. Nei dienos
negalima sugaišti. Santarvės
Ambasadorių Konferencija ne-
trukus turės spresti Klaipė-
dos krašto likimą. Pirm ne-
gu sprendimas įvyks, mūsų
pamatuotas nusistatymas pla-
čiam pasauliui pareikštas, nie-
kais nenueis. Jeigu Klaipėdos
klausimas bus mums prielan-
kiai išspręstas, mes tik džiau-
simės kad teisybė laimėjo,
jeigu sprendimas mus apviltų,
įžeistų mūsų teises, mes su
dar didesniu pasišventimu
kovosime už jas.

Koks yra juridinis pamatas
palankiam klausimo išspren-
dimui?
Versalės sutarties §99 aiš-
kiai kalba apie Klaipėdą, kad
ji yra atskiriama nuo Vokie-
tijos sąjungininkų naudai ir
reikalauja iš Vokietijos iš-
anksto pripažinti tą sąjungi-
ninkų sprendimą, kokią jie
padarys dėl šio krašto priklaus-
omybės.

Vokiečių delegacija Versa-
lėje gavusi geg. 7 d. 1919 m.
sutarčius tekstą, geguž. 14
dieną prie to paragrafo pada-
rė savo pastabas. Ji įrodinėja
kad Klaipėda turi priklausyti
Vokietijai, pasiremdama
etnografiniais, istoriniais ir
tikybiniais motyvais.

Tuomet sąjungininkai į vo-
kiečių pastabas atsakė šitaip:
"Susijungusios ir susitarusios
valstybės negali sutikti, kad
Klaipėdos atskyrimas prie-
šintųsi tautybės principui. Šis
kraštas visuomet buvo lietu-
viškas; gyventojų dauguma
savo kalba ir kilme yra lietu-
viškas; faktas, kad Klaipėdos
miestas savo didžiūma yra
vokiškas dar nepateisina šio

krašto priklausymo Vokietij-
jos suverenitetui, ypač kadan-
gi Klaipėdos uostas yra vie-
nintėlis Lietuvos juron išėj-
mas. Yra nuspręsta, kad Klai-
pėda su savo apylinke būtų
perduotas susijungusioms ir
susitarusioms valstybėms, nes
Lietuvos teritorijos sutvarky-
mas dar nėra išspręstas".

Kuomet pati Versalės su-
tartis nekalba ką jos mano
padaryti su Klaipėda ir tik
pažymi kad ji yra atskirta nuo
Vokietijos, šis atsakymas į vo-
kiečių pretenzijas prie Klai-
pėdos aiškiai kalba, kad Klai-
pėda priklauso Lietuvai.

Taigi juridiniai nėra ma-
žiausios abejonės kad Klaipė-
da tegali priklausyti Lietu-
vai. Šit delko lietuviai ir ga-
li vien Versalės sutartimi be-
sivaduoti pasakyti: kitaip
ir negali būti, Klaipėda pri-
klauso Lietuvai.

"BALTIC BULLETIN".

Tuo vardu pasirodė New
Yorke mėnesinis anglų kalba
laikraštis, leidžiamas Pabal-
tijos-Amerikos Draugijos. Nu-
meris 1-mas išėjo, lapkričio
šiu 1922-ą metų. Po laikraš-
čio vardu eina jo tikslas ir
turinio paaiškinimas: "Žinios
iš Lietuvos, Latvijos ir Est-
onijos."

Įžangos žodyje randame ke-
lius sakinius išdėstytą Pab-
altijos Draugijos atsiradimą
ir jos tikslą, o taip pat ir jos
laikraščio atsiradimo prie-
žastį: laikraštis informuos
Amerikos visuomenę, kas gir-
dėtis Pabaltijos respublikose,
ka jos veikia politikoje, dailė-
je, biznyje, apšvietoje, ką vei-
kia vyriausybės ir t.t.

Pirmame numeryje randa-
me prikrauta tiek žinių, kad
jų užtektų visai valandai rim-
tai profesoriaus paskaitai: Be
išvadžiojimų, be spėliojimų,
be agitacijos, o tik grynų
gryniausių faktų ir skaitlinių,
visa pintinė gražiai prikrau-
ta. Pintinė nedidelė, be pre-
tensijų, bet daili, akį patrau-
kianti. Visas laikraštis susi-
deda iš 4 puslapių 6x9 colių
formato. Bet prikrautas sklan-
džiai, mažutėmis raidėmis iš-
spausdintas. Ir ko tik čia ne-
rasi: ir apie rinkimus, ką tik
Washingtono korespondentas

nesenai Lietuvoje ir Latvi-
joje praėjusius, ir apie visų
trijų šalių seimus, ir jų poli-
tinės tvarkos svarbiausius
bruožus, ir jų mažą žemėlapi-
nį ir svarbiausių žinių iš jų ge-
ografijos, ir prezidento bei
svarbiųjų ministerių vardus
ir pavardes, ir jų budžetus
ir apie mūsų emisijos banką
ir biržą, ir paskutinį banko
direktorių nutarimą neleisti
nei vieno lito nepadengto pil-
nai auksu, ir apie ekonominį
visų trijų kraštų perspektyvą,
ir apie šiu metų derlių, ir
apie Lietuvos universitetą, ir
apie p. Colemaną, ir apie
prof. Benderį ir apie mūsų
operos artistus, atvykusius
Amerikon, ir apie Vilniaus
600 metų sukaktuves, ir apie
prof. Meilieto paskaitą Kau-
ne, ir apie Lietuvos Ukio ir
Pramonės Parodą, ir apie
daugelį-daugelį kitų dalykų
(Lietuva gavo tame numeryje
net 11 atskirų straipsnelių).
Rūpestingumas, tikslingumas,
sąžiningumas ir augsta inte-
ligencija charakterizuoja šį
pirmąjį "Baltic Bulletin" nu-
merį.

Pab. Amerikos Draugijos
nariai gauna laikraštį be jo-
kio primokėjimo. (Adr. Bal-
tic American Society, 15 Park
Row, New York City).

Dar ilgoką laiką galės su-
teikti mums panašaus didžio
laikraščio anglų kalboje.
Mažiukas, bet rimtas ir pa-
tikėtinas, taip kaip ir patys
Pabaltijos kraštai. Mes neabe-
jojame, kad jisai ant syk u-
žims svarbią poziciją Ameri-
kos visuomenėje, kaip rimto
ir teisingo informatoriaus
apie Pabaltijos kraštus. Te-
ciau mes nenusistebėsime jei-
gu su laiku "Baltic Bulletin"
išaugs į didoką ir dailų žur-
nalą. Tuo ypač galėtų pasi-
rupinti mūsų priangamioji
karta, mūsų jauni talentai.
Tu mes ir linkime draugijai,
laikraščiu ir jo g. redaktori-
rei p-lei Spence. Kaip tenka
girdėti prof. Bender'is paža-
dėjo laikraščiu savo rimtą
bendradarbiavimą. (L. I. B.)

PAGARBA LIETUVAI.

Įtakingo Bostono dienraščio
"Christian Science Monitor"
rasi: ir apie rinkimus, ką tik
Washingtono korespondentas

CHICAGOS IR APYLINKIŲ L. KATALIKŲ SEIMAS.

VISIEMS IR KIEKVIENAM.

Šių metų gruodžio 12 įvyko rodos ir ne-
didelis atsitikimas, bet apie jį žinoti ir apsvar-
styti turėtų kiekvienas lietuviškai jaučiantis
žmogus.

Amerikos lietuviai katalikai yra labai
daug nuveikę darbų naudingų sau ir Lietuvai,
mūsų Tėvynei. Atvykę Amerikon tais laikais,
kuomet Lietuvoje tauta dar tebemiegojo, jie
čionai pirmieji pakėlė balsą, šaukiantį prie
Tėvynės atgaivinimo. Pasklido knygų knygos,
laikraščių laikraščiai, visokių draugijų galy-
bės; išaugo bažnyčios, vienuolynai, mokyklos,
prieglaudos, salės ir t.t. Atsistojo lietuviai A-
merikoje ant kojų. Ir kuomet reikėjo Lietuvai
iš numirusių prisikėlusiai pagelbos, gyvieji
Lietuvos sunai davė tos pagelbos, milijonais
neapkaunojamos. Šiandieną drąsiai galima
pasakyti, be Amerikos lietuvių, nebūtų Lietu-
vos.

Tą milžinišką darbą daugiausiai pakėlė
ant savo pečių lietuviai katalikai. Iš esamos
statistikos, iš kasdieninių faktų aišku yra, kad
katalikų darbo ir aukų Lietuvą atstatant bu-
vo 95%, ir tik 5% — kitokio plauko. Daug
esame padarę, bet ne tiek galėjome, ne tiek
reikėjo.

Rėmėme Lietuvą save užmiršę. Ameriko-
nizacijos banga užliejo mūsų jaunimą. Kartu
su juom atėjo visiškas jaunimo užnigimas.
Nyksta Lietuvių tauta Amerikoje, nyksta mu-
si akyse. Ir nyksta neganbingai, ne kariau-
dama ir žudama už brolių laimę, bet tirpda-
ma apsilaidime. Mes tam mūsų jaunimui, mu-
sų kumui ir kraujui nedavėme dvasios, švie-
sos, mokslo. Jam nesutvėrėme augstesnių mo-
kslo įstaigų, nė vienos. Jaunimas liko be in-
teligentių vādų. Rėmėme Lietuvą, o tuotar-
pu mums besidarbuojant, kiti mūsų darbą ar-
dė, mums pačius ardė. Kaip vilkai, įsisuko
mūsų tarpan ir tikėjimą ardydami, pagavo
daugelį mūsų brolių visokiais obalsiais, purvo
kalnus versdami ant mūsų šventenybių, aukso
kalnus žadėdami tikybą pametusiems. Ir eilės
lietuvių katalikų praretojo; lietuvių vienybė
skilo, Tėvynės meilė tirpo, dorą pas daugelį
supuvo. Praradome mūsų brolių ne vieną šim-
tą, ne vieną tukstantį.

Svetimi dievai mums apniko: ameriko-
niški, socialistiniai, komunistiniai, ir kitokio
plauko. O vardas jiems — legionas. Kodel
taip?
Kitokio atsakymo nerasi: iki šiolėi buvė-

lapkr. 6 d. įdėjo į savo laik-
tiniųjų ir gerbiųjų. Bet štai
rašyt tokias eilutes: "Kada naujai — sename krašte Lie-
mės turime kokiame nors Ame tuvoje, neseniai buvo apvaikš-
rikos kampe, štai kad ir Ply-čiojama laikinoje sostinėje
mouth, Mass. 300 metų sukak- Kaune 600 metų sukak-
tinių apvaikščiojimą, Ameri-ktuvės nuo nuo įsteigimo Liet.
konai linke yra manyti, kad sostinės Vilniaus — Lietuvos
jie gali apsisėsti greta gerb-Didžiojo kunigaikščio Gedimi-

me per silpni. Vienybės, organizuotos vienybės
buvo pas mumis per mažą. Mūsų burys dar
didelis, neapsakomai didelis. Kad tie skaitlingi
tukstantiai dorų gerų žmonių sustotų eilėmis,
kaip kareiviai, iš vieno, kokius galingsus dar-
bus mes nuveiktume. Šių dienų pavyzdys. Ita-
lijoje 100,000 Musolini vedamų žmonių paėmė
visą šalį valdyti. 200,000 komunistų vienybė-
je valdo 200 milijonų rusų. Lietuvių vienoje
Chicagoje yra tiek, kiek Italijoje fašistų. Vien
tik vakarinės valstijos jų rasi daugiau negu
200,000. Kokių darbų mes nepadarytume, jei-
gu sustotume į geležinę vienybę...

Kas išdrys pasakyti, kad mums vienybė,
vienminčių, Tėvynę mylinčių vienybė yra ne-
galima. Galima yra, nes reikalauja. Spiaukim
ant tų, kurie netikėliai, šiaudadašiai, ir pasi-
sakykim, kad galime, nes reikia. Reikia mu-
sų Lietuvai Tėvynei. Reikia mūsų vaikams.
Reikia mums patiems. Reikia, nes pakyrėjo
mums trypinėti ant vietos, nes didelius dar-
bus nuveikė, mes prie didesnių priangom.

Ir štai ką mes padarysime.
Sausio 7 dieną 1923 m. Chicagoje šaukia-
mas **Vakarinį valstijų L. Katalikų Seimas.**
Į tą Seimą suplauks katalikų atstovai iš Illi-
nois, Michigan, Ohio, Indiana, Wisconsin, Iowa
ir kitų labiau į vakarus esančių kolonijų.

Kiekviena draugija, kuri turi nemažiau 50
narių pasirūpins atsiųsti iki trijų atstovų,
Turinčios daugiau už 50 narių pasirūpins iki
5 atstovų. Kiekviena draugija tuojaus, nieko
nelaukdama, tepasirūpina išrinkti atstovus.
Reikia, kad kuodaugiau žmonių atvyktų Sei-
man, užtat tie patys atstovai te neatstovauja ke-
lių draugijų, jei galima.

Svarstysime praeitus darbus. Jei negerai
dirbo, tie kurie vadovavo, ieškosime tinkames-
nių. Svarstysime ateities uždavinius. O jų
daug ir begalo gražių. Svarstytiųjų dalykų
programas bus paskelbtas vėliau. Tuotarpu
kolonijos nelaukdamos atskiru pakvietimu, te-
pradeda ruoštis. Ar per visuotinus susirinki-
mus, ar pačios valdybos jau dabar tuojaus pa-
sirūpinkite nuskirti delegatus į tą mūsų Seimą.
O ką nutarsim, vyksim šventai.

Gražiojoje Chicagoje šv. Jurgio bažnyčioj
iškilmingos pamaldos; didžiojo Bridgeporto
svetainėje, iškilmingai išpuoštoj, tukstantine
atstovų minia; Chicago's Vyskupo dalyvavi-
mas; paskui atvykusiujų iš Lietuvos garsiųjų
Operos artistų koncertas; — vis tai padarys
mums 7 sausio — mūsų vienybės ir didelio
laimėjimo šventę.

Broliai, pajudinkim žemę!
L. R. K. Fed. Chicago's Apsk. vardu
Kun. B. Bumšas, raštininkas.

no noru. Apie tai mums pra-
neša Lietuvos Atstovybė Wa-
shingtono.
Tečiau Vilnius dabar len-
kų okupuotas nuo to laiko Ka-
da taip vadinamas lenkų
maištininkas ežligowskis prie-
varta jį paėmė". (L. I. B.)

Jonas Paukštis. ANT TĖVIŠKĖS GRIUVESIŲ.

(Tąsa.)

— Tėtuk, tėtuk! Še kiek pinigų. Da-
bar galėsim į namus grįžti. Tave jau
niekas nemuš. Tu basi sveikas. Anie po-
nai iš Meriko sakė... kad Vincukas pareina,
kad jis nenušė žmogaus...

— Prakeikti tėvai, šnabzdėjo pamišė-
lis čupinėdamas pinigus... Jis meluoja...

— O tu, varliukštel. Tu čia — o visi
gyvuliai avizose! — pludo šeiminkė im-
damosi rykštę...

— Nemuši jo... štai pinigai... mes jus
išvarysim...

Antanuko tik dulkės suruko. Jis nė-
rė kaip striela pas gyvulius.

— Vaziuosiu į Meriką... kalbėjo vėl
kvatodamas beprotis...

— Palauk bent kol marios užsals! —
erzino jį bernas. Tada galėsi su abazuku
nuvažiuot ir savo Vineelį parsiveši...

Laikas jį vanduo slinko gydydamas
praeities žaizdas. Tik pamišėlio galvoje
pradėjo keroti nauja mintis nuvažiuoti
su karuku į Meriką. Jau ir rogutes jis
šiekias tokias pasidarė. Tik laukė žie-

mos. Štai ir gruodis atbildėjo. Pirmieji
šaltiai sukaustė balas storokais ledais.
Sniegas išpuosė medžius baltais margi-
niais.

Buvo šalta Kučių naktis. Žmonės
džiaugsmingai laužė palaimintąsias plot-
kas... Tik vienas Sakalinis, apsisitaisęs plo-
nais jau gerokai nudėvėtais, betgi "išei-
giniais" drabuželiais, traukė paskui save
naujintėles rogutes Novos linkai... Pa-
dangės žvaigždutės linksmai mirgėjo. Vi-
sose bazužėlėse švietė langai. Šypojos ir
linksmas pamišėlio veidas. Jis negirdėjo
nė kaip ledas braskėjo, nė kaip kaimų
šunys lojo... Jis važiuavo į Meriką — to
jam ir užteko... Įvažiuo į pagirį.

— Ir kam jis į tas kojas bučiavo? —
šnabzdėjo jisai. Staiga paslydo jo koja.
Jis krito galva į ledą. Subraškėjo Nova.
Suošė giria. Ir panovio medžiai šimtame-
čiai siubavo lingavo savo viršūnėmis lyg
rodos stebėjosi iš taip nepaprasto reginio.
Tik mėnulių apšviestas pamišėlio veidas
šypojo ir rodos dar šnabzdėjo "kam jis
tas kojas bučiavo."

VII.

Štai jau Vincas ir Chicagoj. Jam ro-
dės kad visi tik jį ir žiūrėjo. Ar tai ne-
žinodamas nuo ko čia bepradėti, ar norė-
damas tik šiaip pailsėti, apsimastyti, —

gana to, kad jis užėjo į vieną lietuvių
bažnyčią. Buvo šventadienis ir jis patai-
kė kaip tik ant mišnių... Viskas jam buvo
lyg idomu nauja, bet sykiu ir labai se-
na, beveik artima. Tečiaus toji ramybė,
tas vargonų gaudesys, kurį jis girdėjo
prieš keletą metų namieje savo parapijos
bažnytelėj. — visa jam tik padidino sie-
los žaizdas. Ir jis norėjo išeiti, bet žmo-
nės taip buvo susigrūdę ir pasijudinus
išeiti, taip jį sužiuro, kad jis nenorėda-
mas atkreipti į save niekieno domės tu-
rėjo laukti iki galo. Kunigas kalbėjo
kaip tik apie tai, kad net didžiausių nu-
sidejėlių Dievas neatmeta. Priminė my-
limas asmenis, esančius toli užjūryje ir
rodos visa kas tik galėjo Vineui labiau
širdį sugelti...

Bet dabar jau jis neklaušė kunigo
žodžių. Jo žvilgsnį pritraukė viena mo-
teriškė. Šalia jos matėsi išblyškęs bet
tvirtas vyriškis. V. Sakalinis net sudrė-
bėjo. Išplėtė akis.

— Ar tik ne sapnas?.. Nejaugi tai
butų jie! Bažnyčioje... galvojo jisai,
žiūrėdamas į save ir į kitus, lyg norėtų
įsitikinti ar tik jis nemiega...

Pasibaigė pamaldos. Visi skirstėsi.
Vincas prie tamsesnės sienos prisilijęs
žiūrėjo kaip dar ilgai meldėsi jį taip labai
nustebinąsiai žmonės. Jis norėjo išeiti pas-

kui juos ir paklaust kokio nors žmogaus
iš užpakalio, ar tik jiedu ne Giriniai. Bet
štai jau ir visi išsiskirstė, o jiedu dar klū-
pojo. Vineą šaltas prakaistas išpylė kada
jiedu pakilo eiti ir ypač kada praeidama
moteriškė ištolo į jį pažūrėjo. Jam rodės
jog jiedu jį pažino ir dabar ejo policijai
pranešt...

— Ne, aš patį čiu ir prisipažistul... —
griežtai nutarė jis išeidamas.

— Atsiprašau... Ar tik tamstos ne Gi-
riniai? — mandagiai paklausė Vincas.

— Taip. O ko tamsta nori?... Tamsta
lyg bučiau kur matęs... klausinėjo Girinis
vis labiau rausdamas.

— Aš esu Vincas Sakalinis. — Šaltai
mėgino atsakyti užklauskėjas, bet jo balsas
virpėjo. Girinis net pajudėjo...

— Nebijokit, pasiskubino pratar-
ti Vincas. Aš dabar atvažiuoju su jumis at-
siteist kiek tik gali šaltas pinigais atly-
gint... Ir tuojaus aš pats pasiduosiu teis-
mui... Gana jau man tų kankynių to pra-
garo... Aš plėšikas, žmogžudys...

Dvi ašaros suvilgė jo blakstienas. Gi-
rinis kiek atsileido ir dar labiau nuste-
bo.

— Kaip tai? Koks čia žmogžudys?...
klausė nesusigriebdama Girininė. Juk
vyras gyvas...

— Tas mane labiausiai ir nustebino.

Net užmiršau paklausti...

— Mielai aš paaiškinsiu!... — tarė jau
beveik visai atsislėdęs Girinis. Bet ant gat-
vės nepatogu. Užėimam į mūsų sankrovą...

Ir nusivedė jį į erdvį, jaukią visokių
mažnozių sankrovėlę. Sakalinis nežinojo
nė kur jie, nė kas su juo darosi. Tik bu-
vo jam nepaprastai smagu malonu.

— Ak dabar, ir mirt bus smagiau, ži-
nant kad aš dar jusų nenužudžiau...

— O kam mirti? Dabar kaip tik tu-
rėtum pradėt gerai gyventi ir istaisyti
praeities klaidas! — aiškino Girinis, pa-
raginęs pačią, kad ji ką nors pagamintų
svečiui užkasti.

— Kaip tai jūs mane vaishinat?... Gy-
venti! — kalbėjo nieko nenusivokdamas
Sakalinis. Tai nesuprantama...

— Ar tai tamsta dar neši atsivertęs?...
Juk rodos buvai šiandien bažnyčioje?..

— Aš tik taip buvau užjęs. Norė-
jau apsimastyti kaip čia geriau atsisteisus
ir pasidavus policijai...

— Jau nekalbėk, tamsta, apie polici-
ją... Aš džiaugiuosi, kad galbut galėsim su
Dievo pagalba tamsta padaryti gerą ka-
talikų kaip seniau išvedžiau tave iš tie-
saus kelio.

— Bet kaip patsai tamsta galėjai tap-
ti taip karštu kataliku — aš tikrai ne-

(Bus daugiau.)

SĖJIKAS

PERDAUG ANGLIŲ KASYKLŲ.

Pasibaigus anglekasių streikui, prezidentas Hardingas paskyrė kuro komisiją. Tos komisijos uždavinys buvo surasti priemonių prieš anglų pabrangimą ir iširti anglų pramonę.

Ta komisija šandie susekė įdomių dalykų. Pastarajame raporte prezidentui Hardingui komisija tvirtina, kad S. Valstybėse perdaug anglų kasyklų, ypač miškų anglų. Del daugybės kasyklų yra brangios anglis.

Daugeliui atrodo, kad kasyklų daugybė gali duoti pigiau anglų. Tačiau pasirodo priešingai. Todel, kad kasyklose anglų produkcija netinkamai vedama.

Komisija įsitikino, kad perdidelį skaitlių kasyklų visuomenė savo lėšomis turi užlaikyti, mokant aukštas anglis kainas. Nes kasyklų savininkams ir akcionieriams reikalingas nemažas pelnas.

Komisija dar nebaigė savo tyrinėjimų. Tačiau prašo valdžios neleisti atidaryti naujų anglų kasyklų, kaip ilgai ji nebaigianti savo darbą.

Komisija raporte aiškiai pažymi:

“Perdaug turime kasyklų ir perdaug anglekasių. Į kasyklas įdedami kapitalai didesni ir anglekasių daugiau, negu reikia. Delto kyla anglis aukštos kainos.”

Spėjama, kad anglų kasyklų pramonėje įdėta didelis kapitalo perviršis, siekiant 50 procentų.

Komisijos suėjimas ištikro įdomus, kadangi iki šiol niekas to klausimo visai nekeitė. Visur ieškota anglų brangumo priežasčių. Tačiau iki šiol niekam neatėjo mintis, kad čia turima perdaug kasyklų.

GARY APIE GERBUVĮ.

Elbert H. Gary yra “United States Steel Corporation” galva. (Ta korporacija arba bendrovė paprastai vadinama plieno trustu. Delto patsai Gary pramonėje čia lošia pirmąją rolę.)

Andai jis New Yorke nusakė Amerikos gerbuvį ateinančiais metais. Tvirtina, kad Amerikos pramonė turės pakilti iki aukščiausio laipsnio.

“Jei Amerikos pramonėje šimet nebūta pramatyto ir reikiamo išsivystymo,” sakė Gary, “tai už tai reikia kaltinti kai-kurias čia keliamas agitacijas, daug kenkiančias abelnajam gerbuvui.”

Gary sako, kad šandie federalės ir kitokios mokesys peraukštos. Tačiau jos nepakenks gerbuvui, jei nebus daugiau padidintos.

Lygiai jis pažymėjo, jog negalimas daiktas, idant Amerikoje turėtų pakilti bent kokios aristokratinės privilegijos. Anot jo, įstatymų aktyvaizdoje lygybė skaitosi svarbiausiuoju gerbuvio, laimės ir ramybės veiksmu.

Buvusių šimet didelių streikų, sakė jis būtų buvę galima prasilenkti, jei visuomenė būtų plačiau supažindinta su tikrais atsitikimais pramonėje. Taigi, anot jo, visuomenė turi žinoti viską, kas veikiama pramonėje ir pačios pramonės padėti.

Reikia pasakyti, jog Gary yra vienas didžiausių organizuoto darbo priešų. Jo vedamoje plieno pramonėje dešimtys tūkstančių darbininkų dirba po 12 valandų dienoje. Tokiomis ilgomis darbo valandomis piktnasi net kai-kurie kapitalistai. Bet jis atsako, kad patys darbininkai nori ilgų valandų. Kadangi darbininkai neorganizuoti, tad nepaprastai pigiai jie ir

apmokami.

Gary visų Amerikos darbininkų pripažintas darbo žmonių priešin. Tad jei jis kalba apie visuomenės supažindinimą su pramone, tai reiškia, kad supažindinimai tik nuo jo paties turėtų paeiti.

RUSIJOS KOMUNISTAI.

Komunistų suvažiavime Maskvoje Rusijos bolševistinis Dzieržinsky, “žrevičaikos” viršininkas, iškėlė aiškų idomų dalykų apie komunistų vadų gyvenimą. Tarp kitko jis sakė:

“Budamas komunistų partijos vykinamojo komiteto nariu, turiu jums pranešti apie kai-kurių komunistų viršiniųjų privatinį gyvenimą. Apie tai turiu užtektinai informacijų. Mano nuomone, tų žmonių pasielgimas yra priešingas revoliucinės moralybės principams.”

Paskui Dzieržinsky padavė visą eilę atsitikimų.

Nesenai ties vienu restoranu Maskvoje policija sulaukė vieną automobilį. Pasirodė jame girti žmonės. (Tai buvo komunistų vadai: Zinoviov, Mečeriakov ir Sadoch.

Tarpe gegužės 1 d. ir rugpiučio 1d. laikotarpiu areštuoti šie komunistų partijos ir vykinamojo tos partijos komiteto nariai: Longanowsky 4 kartus; Lensky 5 kartus; Radek 5 kartus; Sorokin 9 kartus; Wiszinsky 3 kartus; Winer 2 kartus.

Liepos 29 d., sakė Dzieržinsky, politinio komiteto nariai Prečistinskio rajone, nugirdo rėksmus, šukavimus ir dainas iš sveikumo komisaro Semiaškos vasarnamio. Kiek palaikę, priešais vasarnamį pradėjo rinktis žmonių minios. Policijos komisaras pareiškė patirti, kas ten veikiama ir numalšinti šukaujančius.

Policija inėjo vasarnamio vidurį ir ten rado: karinio revoliucinio komiteto narį Sklianskį, to paties komiteto pirmininką Smilko, komisarą Serebriakovą ir vyriausiąjį raudonosios armijos vadą Kamenievą. Kuomet policija mėgino sustatyti protokolą,

girti susirinkusieji policijos narius užpuolė. Pasigirdo keletas šūvių. Du policiantų sužeista.

Paskui Dzieržinsky statė klausimą, iš kur imami pinigai toms ypatingoms orgijoms, komisarų namuose atliekamoms?

Toksai yra Rusijos komunistas praktikoje.

Teorijoje tas pat komunistas žada ir net varu siūlo darbininkams rojų. Gi praktikoje komunizmo skelbėjai gyvena baisiausiuose ištvirkime. Gi darbininkai ne vien vargsta, bet ir badauja.

NAUJA BADO ŠMEKLA RUSIJAI.

MASKVA. Daugeliui Rusijos sričių vėl grėsia badas, o ypač Ukrainos pietuose. Zarporožiujė spalio 1 d. badaujančių buvo 121,209 žmonių. Tai valstiečiai, kurie turėjo iki 1 dešimties pasėlių.

Nuo lapkričio pradės badauti valstiečiai, kurie turėjo pasėlių iki 2 dešimčių. Priešidės dar 78,000 badaujančių. Iki sausio 1 d. tas skaičius sieks iki 286,505, o iki kovo — 371,350.

Negeresnė padėtis yra Nikolajevos srity. Dabar jau badauja 12 nuoš, iki lapkričio prisičės dar 5 nuoš, iki naujam 1923 m. derliui 60 nuoš. visų ukių reikalingi bus pagelbos.

Tas pat yra Ekaterinoslavogub. (Trijuose apskr. jau badauja apie 150,000 žmonių. Daug badaujančių yra ir kituose apskr.čiuose.

Badauja taip pat valstiečiai Dono ir Odesos gubernijų. Vien Dono gubernijoje yra jau apie 300,000 badaujančių. Badauja ir Krymas.

Be to, badas nelikviduotas ir perykščio bado vietose, kur irgi reikalinga pagalba. Kolkas rusai mano gelėsią teiki toms pagelbos patys, be svetimų šalių.

ST. LOUIS, Mo. — Masi-

NAMŲ STATYMO PRAMONĖ.

Visur mokami aukšti užmokesniai.

“Chicago Building Construction Employers’ Assoc.” sekretorius Edward M. Craig paskelbė idomų žinių apie namų statymo pramonę. Valstybėse 1922 m. Jis tam tikslui surinko žinių iš įvairių didesnių miestų.

Pirmiausia pasirodo tas, kad visur namų statymo darbininkai brangiai apmokami. Užmokesnis amatninkams eina nuo \$1.00 ligi \$1.25 darbo valandoje.

Brangus apmokėjimas patina iš to, kad trūksta amatninkų. Kuone visuose miestuose tas trukumas atjauniamas.

Brangus apmokėjimas reiškia ir namų statymo brangumą. Darbininkai tiesiog neišgali pasistatyti namelių, kad nusikratyti brangių. Namų statymas šandie apie dukart brangesnis, negu buta 1916 metais. Kas šandie statosi namus ir įsiskolina, tasai už kelerių metų atsidurs blogon padėtin, kuomet kainos nukris.

Kur ir kokia padėtis.

Minėtos asociacijos sekretorius Craig gavo žinių iš šių miestų apie namų statymą:

Cleveland. — Rugsėjo mėnesiu čia pastatyta namų vertės 9,500,000 dolerių. 1923 metais čia laukiama didis statymas. Trūksta tinkuotojų, murininkų ir laterijų.

Milwaukee. — Trūksta mechanikų. Delto namų statymo kontraktoriai verčiami mokėti net premijas.

Cincinnati. — Čia namų statymas blogame stovy. Pastatyta namų dukart daugiau nei normaliai. Delto darbininkai užmokesnis aukštai iškėlė. Nes jų negalima įsipašyti darban. Kuo daugiau darbininkams mokama, tuo mažiau jie darbo atlieka.

Veltui moko amatų.

San Francisco. — Namų statymas pilnai eina. Čionai ši dalyk-

ir Oaklande įsteigta amatų mokykla. Mokoma veltui. Norima parupinti daugiau amatninkų. Čionai prie namų statymo yra “open shop.”

St. Paul. — Namų statymui geriausi metalai. Daug darbo pramatoma ir ateinančiais metais. Pabrangus medžiagai išdalies statymas ap-sunkintas.

Boston. — Šandie yra užtektinai darbo prie namų statymo. Bet ateity jo tiek nepramatoma. Trūksta murininkų ir tinkuotojų.

Pittsburg. — Prie namų statymo trūksta murininkų ir paprastų darbininkų. Nemo-kamos premijuotos užmokesnys. Tinkuotojams 10 dolerių dienoje. Kai-kuriems iš jų kontraktoriai moka net 15 dolerių dienoje.

St. Louis. — Trūksta murininkų. Darbininkų tinkamybė permaža.

Pirmukart istorijoje.

Denver. — Šiame mieste taip daug namų statoma, ko nebūta miesto istorijoje. Ateinančiais metais, kaip spėjama, statyba dar daugiau padidėsianti. Amatninkų uždarbiai darbo valandoje nuo \$1.00 iki \$1.25. Trūksta kiek murininkų, plumberių ir tinkuotojų. Darbas pusiau “open” ir pusiau “closed shop.” Didieji kontraktoriai samdo tik unistus.

Memphis. — 1922 metais čia statybai pavartota iki 18 milijonų dolerių. Ateinančiais metais laukiama daugiau darbo. Karpenteriai turi “open shop.” Kiek perdaug plumberių. Murininkams mokama \$1.12½ valandoje. Vasarą jie gaudavo \$1.25. Darbininkų tinkamybė beveik normalė.

SAN BERNARDINO Cal. — Čionai einama prie išleidimo dienaščio, vardu Bernardino Daily Journal, kurs būtų nuosavybė ir kontroliuojama darbininkų. Akcijų nepardavinės ir aukų neprašys. Tikisi surinkti užtektinai prenumeratų išanksto, kad jo išleidimas iš to apsimokėtų.

DETROIT, Mich. — Čionai žadama įsteigti šaką tarptautinės unijos techniška amatų mokyklą. Tą žinią gavo Local No. 40 Press Assistants unijos iš International Printing Pressmen’s and Assistants’ unijos. (Tos mokyklos vyriausioji buveinė yra Pietuose, Pressmen’s Home, Tennessee valstijoje. Tos mokyklos šakas steigia tikslu duoti progą studentams pasitobulinti spaustuvės amatuose.

ST. LOUIS, Mo. — Missouri Red Book paduoda skaitlines organizuoto darbo toje valstijoje. Vasarą 1922 m. darbininkų unijos turėjo iš viso 150,171 nr.-rę. kuomet vasarą 1921 m. turėjo 154,114 narius-es ir 1920 m. vasarą 160,326 narius-es. Organizuo-tų darbininkų skaičius toje valstijoje žymiai sumažėjo per tuos du metus. Bet tas mažai tepaliečia Amerikos Darbo Federaciją, nes tos darbininkų organizacijos kurios nustojo narių nėra tiesioginiai ar netiesioginiai susijungusios į Amerikos Darbo Federaciją.

OKLAHOMA CITY, Okla.

— Oklahoma organizuoti darbininkai nustojo įžymaus vado, energingo savo darbuotojo Wm. O’Donnell. Jis čia neseniai mirė bekalbėdamas murininkų unijos narių susirinkime, ragindamas aukoti pašelpai streikuojantiems geležinkeliečiams. O’Donnell priklausė kalvųjų unijai ir buvo 64 metų amžiaus.

BADAUJANČIŲ ŠELPIMAS.

EILVEŽĖ, (R). Nanseno komitetas praneša iš Genevos, kad Rusijoje komiteto dar matinami 8 milijonai badaujančių.

Pasiaiškino.

Šeiminkė sveičiui, — “Ak, Viešpatie. Ką Tamistą padarei. Ant mano skrybėlės užsisėdai...”

Svetys šeiminkėi: “Atsiprašau, ponijute, aš maniau, kad dūtai mano skrybėlė”.

BAŽNYCIA IR DARBO ŽMONĖS

(Užbaiga).

Darbininkų gynimas Europoje.

Vyskupo Kettelerio darbas betgi ne tik vienoj Vokietijoje turėjo pasekėjų. Matom, kad greit tas pats judėjimas, pavadinatas krikščioniškai demokratišku judėjimu, pasklydo po visą Europą. Francijoje ėmė žadinti katalikus ir visą visuomenę de Munas. Jis pradėjo steigti kuopas, kuriose gvildinama darbininkų klausimas ir stengėsi padaryti įtakos valdžiai. Apie de Muną susispietė geresnės katalikų jėgos Francijoje, kaip de Roquefeuil’is, Segur Lemoignon’as, O. de Pascal’is, de Loesewitz’as, kurie savo laikraščį, “Association Catholique” smarkiai puolė išnaudotojus ir ginė darbo žmones. Austrijoj tuo pačiu laiku veikė katalikai Vogelsang’o vedami. Šveicarijoj veikė garsusis prof. Decurtins’as ir paskiau Beck’as. Žinoma, kad vedami įvairiose šalyse su įvairiais reikalais ir nevienodomis aplinkybėmis katalikai ne visad lygiai veikė. Veikimas smarkiai plėtojosi ir reikėjo jį vienodinti, kad stipresnis būtų. Tuo tikslu suauktas katalikų veikėjų suvažiavimas sukūrė Friburge, Šveicarijoj cent-

lą, kuris turėjo vienyti visų šalių veikėjus. Įsteigta jis 1884 m. ir pavadinta Friburgo Unija.

Darbininkų programa.

Bet tojo centro neužteko. Jausta trukumo. Jautė tat ir katalikų Bažnyčios galva Leonas XIII. Jisai pasinaudamas katalikų veikėjų prityrimu ir jų moksliskais raštais apie darbo žmonių reikalus išleidžia dabar visam pasauliui jau žinomą savo garsųjį raštą “Rerum Novarum,” encyklika vadinama 1891 m., gegužės 15 dieną. Tas jojo raštas teisingas darbo žmonių konstitucija vadinamas, parėmė, sudrutino ir suvienodino katalikų darbininkų draugijų veikimą. Tuo raštu popiežius Leonas XIII pasmerkė išnaudotojus ir šaukė pasaulio galiumus sustoti skriaudus silpniesiems.

Pasaulis, žinoma, jojo balso nelabai teklaušė, bet Kristaus Bažnyčia, josios galva ir katalikai padarė visą ką galėjo; dabar eilė visų žmonių sekti Bažnyčios galvos mokslu, “Esu tikras, sako Popiežius — ir visi sutiks su manimi, kad reikia skubiaus ir sekmingomis priemonėmis gelbėti žemesnių klasių žmones darbo žmones, nes diduma jųjų visai nekaltai skursta ir vargsta.”

Taip sako Tėvas šv., bet ar kapita-

listai jo klauso? Už tat katalikai susilaukė pagirimo savo veikimui ir paraginimo smarkiau veikti sukruto dar karščiau veikti darbininkų naudai. Ir štai jau 1914 metais prieš karą krikščioniškų darbininkų draugijų buvo Vokietijoje 2,500 draugijų; Austrijoj 650 dr.-jų; Šveicarijoj 125 draug.; Ispanijoje 555 draugijų ir dar daug panašių draugijų kitose šalyse, kurių čia neminėjom. Katalikai tuo nepasitenkinę rūpinasi viso pasaulio krikščioniškas darbo žmonių draugijas suvienyti į bendrą sąjungą vadinamąją krikščioniškuoju internacionalu. Apie tai pasiskaityk knygotę: “Krikščioniškasai Internacjonalas” tai plačiau žinosi kas daroma katalikų.

1918 metais įvyko Žiurike katalikų visų tautų kongresas, kurs ypač protestavo prieš karą. 1919 kovo mėnesy, Liucerno įvyko tarptautinis krikščioniškų darbininkų draugijų kongresas. Viena-me ir kitame dalyvavo katalikų atstovas ir iš Lietuvos. Šitai pat veikia ir rašo katalikai dabar. Bet ne tik dabar.

Jau Bažnyčiai gyvuot pradėjus tas mokslas darbo žmonių naudon buvo žinomas ir skelbiamas jau tada, nes tat yra Kristaus mokslas, iš Jojo įsakymų išeinąs. Jei pavartysim šventųjų Bažnyčios tėvų raštus, kad ir iš žiliausios senovės, tai visur rasim toki pat mokslą,

kokį šiandien paskelbė Leonas XIII.

Tiesa, nesurašė Bažnyčios tėvai šio dienos krikščionių demokratų programos, bet iš jų mokslo apie nuosavybę, apie turtų valdymą ir visuomenės tvarką, aišku kaip reikia tvarkytis Kristaus mokslu. Užtat remiantis šventaisiais Bažnyčios tėvais šv. Tomas Akvinietis štai ką mokino jau 700 metų atgal, kada dar nei kvapo ne buvo visokių socialistų. “Sulig šv. Tamošiaus Akviniečio savastis yra socialė funkcija, tiek tepateisinama, kiek to reikalauja visuomenės labas.

Tai reiškia, kad žmogui duota turtai ne jo vieno naudai, bet jis paskirtas tik užveidu tiems turtams, kad juos išdalintų tiems, kurie to reikalauja; o už nepildymo tos pareigos, turės Dievui atsakyti, sako šv. Bazilijus, užtat, sako šv. Tomas Akv., jei reikalas yra ir visuomenės labas reikalauja, tai turtai gali būti iš turtuolio atimami duodant jam už juos tik tiek, kiek jojo pragyvenimui ir jo šeimynai reikia. Tas pats ir su žeme. Jei šalies gyventojams iš to bus geriau, tai galima dvarų žemę išdalinti, tik reikia sako šv. Tamošius Akv. žiūrėti, kad iš to nekiltų dar didesnis vargas darbo žmonėms. Bet čia tai jau dalykas politikų ir ekonomistų, nuturti, kas yra geriau. Viena tik aišku, kad tikram reikalui esant visuomenė, valdžia gali

imti atskirus žmonių perdidelius turtus ir tuo būdu palengvinti darbo žmonių gyvenimą.

Išvada aiški.

Tai matom, kaip mokino šv. tėvai, kaip mokina šv. Tamošius Akvinietis, kuriuo remiantis išleido jau minėtą raštą Rerum Novarum popiežius Leonas XIII, kuris kaip Bažnyčios galva, karščiai pataria sekti šv. Tamošiaus pėdomis. Jeigu šitai mokinas vyras yra net Bažnyčios šventuoju, Jos Angelišku Daktaru — taip jis prašinta — jei Bažnyčios galva ragina juos sekti ir pats visur skelbia šv. Tamošiaus mokslą — tai klausiu, ar gi galima nors kiek gėdos turint šmeižti, kad Bažnyčią ir visus katalikus, juos esant darbo žmonių priešais ir kapitalistų užtarėjais. Juk kapitalistai jei galėtų stačiai sudegintų tas šv. Tamošiaus knygas ir jau nekartą juokėsi iš Leono XIII rašto.

Brangus skaitytojai, netikėk dabar tiems šmeižikams. Žinok, kad tik dori, dievobaimingi žmonės gali sau palengvinti sunkųjį gyvenimą. Tikrai gi doras vien į Dievą tikintis but tegali. Užtat šalinkis nuo visų pranašų vilkų avies kaily: jie tau sugriaus tikėjimą, bet vargo nepalengvins ilgam.

BLAIVYBĖS DIRVA.

PROHIBICIJOS KLAUSIMU.

“Blaivybės Dirvos” skyriuje (“Draugas” num. 282) gerb. Pilišasai Blaivininkas gražiai nurašo apie Amerikos prohibiciją ir alaus ir vyno kenksmingumą žmogaus sveikatai. Tik labai gaila, kad jis pataria “Blaivybės Dirvos” skyrių uždaryti tokiems raštam, kuriais gyvdenama pačios prohibicijos kokybė ir alaus ir vyno grąžinimo klausimas. Gerb. Pilišasai Blaivininkas gerdia, kad pilišakai blaivininkai būtų užklijuoti kai-kokiam kevale ir negalėtų žinoti, kokia šandie Suv. Valstybėse kova eina del tos garsios prohibicijos.

Nestebėtina, jei šandie visi prohibicijos įstatymo šalininkai vientik ir reikalauja, kad tas įstatymo klausimas kongrese nebūtų gyvdenamas, bet tik be atodairos vykinamas. Prohibicionistai neatsižvelgia į pasekmes. Jiems tik rupi viršų gauti.

Andai kongrese mėginta kelti klausimas, nuo kaip didelės vartojimo alkoholio kiekybės žmogus gali pakvairi. Buvo sumanymas tam tikslui skirti komisiją ne iš kongreso atstovų, bet iš moklininkų. Tačiau prohibicionistai visi kartu suskato šaukti: “Ne, ne, ne! Tegul taip bus kaip yra! Tegul ir toliau prohibicija bus vykdoma!”

Taigi, prohibicijos šalininkai bijo šviesos ir teisybės. Jei nuo tokios pat šviesos būtų atšalintas “Blaivybės Dirvos” skyrius, kaip to nori gerb. Pilišasai Blaivininkas, tai būtų labai gaila.

Ikyrus pasakojimai.

Kiekvieną kartą blaivininkas ir šiaip visiems žmonėms aiškinti apie alkoholio kenksmingumą, tai bereikalingas darbas. Tai tik iš tu-

ščio kiauurimui pilstymas. Tie nuobodūs pasakojimai kiekvienam įkyrėjo.

Vargiai rastum Amerikoje taip dideliai tamsių lietuvių, kurie nežinotų alkoholio kenksmingumo žmogaus sveikatai. Žino tai ir blaivininkai ir visos pasaulis. Žino visi, kad alkoholis yra nuodai, kad jis kenksmingas ne vien pavienėms tautoms, bet visai žmonijai. Opiumas kraugerį pakeičia avinėliu. Alk žmogų padaro gyvuliu. Bepratingas tų ar kitų nuodų vartojimas skaitosi savizudyste.

Delfo, vieton nuolat pasakoti apie žinomus visiems dalykus, reikia kitokiais budais minkinti žmonių valią. Girtuoklis juk maukia alkoholį ne delfo, kad jis nežinotų pasekmių. Bet delfo, kad jis nesuivaldo. Neturi stiprios valios atsižadėti tų pragaištingų nuodų. Žmonių valios išmokinimas priklauso pašauktiems. Tėdirba jie tą savo praklinų darbą.

Reikalingas saikas.

Toliaus žmonės reikalingi supažindinti su saiku. Geriausias ir parinktiniausias valgis kenkia sveikatai, jei be jo jokio saiko vartojamas. Nemažiau už alkoholį kenkia sveikatai kava, arbata ir rukymas, jei vartojant neprisi laikoma saiko.

Pernai angliškuose laikraščiuose buvo pranešta, kad žmogui gyvenimą trumpina ir vartojama balta duona. Išanalizuoti minkštai sumalti kviečių miltai. Juose rasta nuodingų dalelių. Tie nuodai žmonėms kenksmingi. Bet nerasta priemonės, kaip tas nuodingas daleles atskirti. Delfo žmonės maitinasi iš baltų miltų duona ir trumpina savo amžių.

Kas link pačių priemonių, tai, be abejonės, tokios būtų surastos. Bet miltų gamini-

mo trustui būtų nuostoliai. Argi ne vėrdiau tad užtylėti? Bet kas čia, Amerikoje, žmogaus sveikatai nekenkia. Persunkus dulkėtose ir nešvariose vietose darbas tuks tancius darbininkų nuvaro į kapus. Tačiau niekam neatei na galvon mintis, paskelbti tiems darbinis prohibiciją. Mat, iš to nebūtų niekam naudos. Gi kaip kam dideli nuostoliai.

Praskiestas alkoholis ir saikai vartojamas nėra kenksmingesnis už kitus kasdien vartojamus be saiko gėrimus arba valgius. Visą nelaimę, tai žmonių nesuvaldymas.

Mažuma ir didžiama.

Gerb. Pilišasai Blaivininkas “Draugo” “Blaivybės Dirvos” skyriuje kelia visą eilę svarbių klausimų. Reikėtų apie tai pasipasakoti.

Pirmausia pažymi, jog pataisyti konstituciją negali balsų mažuma. Delfo tvirtinti, kad “prohibicija tai mažumos noras spausti didžiumą”, yra netiesia.

Tiesia, kad teorijoje mažuma balsų negali atsverti didžiūmos. Bet praktikoje visai pasitaiko. “Jei imsimė prohibicijos įvedimą, tai juk kiekvienam aišku, kad tai didelės mažumos darbas. Prohibicija įvesta žaibo greitumu ir tai tokiu momentu, kuomet visos nacijos mintys buvo nukreiptos vientik į kovos laukus Europoje. Niekas ne atkreipė domės į čia daromas ir įvedamas reformas. Visiems rūpėjo tik laimėti karą.

Pav., tokios Illinois valstybės legislatura viena iš pirmutinių ratifikavo prohibicijos “amendmentą.” Tai atliko žmonių rinkti atstovai. Bet pasirodė, kad tie atstovai elgėsi priešingai piliečių norui. Praeito lapkričio balsavimuose nepalyginama dauguma piliečių sukilo prieš griežtą prohibiciją. Taip yra ir kitose valstybėse. Jei visų Suv. Valstybių piliečiams būtų leista tarti savo balsą prohibicijos klausime, tai, be abejonės, čia pasidarytų karšta prohibicionistams. Kliūtų gerai ir pačiam “amendmentui.”

Prohibicionistų tikslai.

Nemažiau svarbus klausimas, kokius tikslus turi prohibicionistai, kur jie ima milžiniškas išlaidas tai savo prohibicijai.

Mes žinome, kad kovotojus prieš prohibiciją remia turtinigi bravarininkai. Bet kur ima išlaidas prohibicionistai, tai taip pat svarbu žinoti. Turime vilties, kad tū klausimui atsakys gerb. Pilišasai Blaivininkas.

Inoma, jog katalikų dvasiškiai prie to prohibicinio “kryžiauno karo” neprisideda. Už prohibiciją krutinės stato protestantai, vadovaujant visokios rūšies atgyvenusių savo laikus reformatorių. Koki jų tikslai, kas pasakys? Ar tai gal savo rūšies žmonių dorinimas? Jei tie reformatoriai norėtų gyventojus dorinti, tai juk tū siemimui yra praklinėsiu priemonių. Pirmiausia jie patys turėtų susidorinti, gi pasakui žmonijai dorinti.

Ne čia ne žmonių dorinimas svarbiausią rolę lošia. Bet galingas doleris. Del mažumos tie reformatoriai pasirenge galą gauti.

Kapitalistai.

Gerb. P. Blaivininkas teisybė sako, kad daug kapitalistų pasidarė iš svaiginamų gėrimų pramonės. Įamė ir glu do visas vargas. Čia kapitalistai kyla iš visokių pramonų. Visos pramonės plėšia žmones, žeriasi auksą ir pramoninkai dąrosi milionieriais.

Prohibicijos vykinimo laiku žymi dalis apskrių žmonių turi gražų ir pelningą gyvenimą. Nors tas pelnas tai tikras jiems prakeiksmas. Bet jie to nežiuri.

Tų pačių lietuvių žymi dalis praturtėjo paskelbus prohibiciją. Kai kurie turi įsigiję daugybę namų. Turtinigi gyvena, kuomet tie patys žmonės pirm poros metų skurdavo.

Juos išskėle prohibicija. Prohibicija juos pastūmė nuodinti vyrus, skriausti tų vyrų moteris su vaikais. Pirm prohibicijos tokių baisenybių nebuvo, kas šandie veikiasi didesnių miestų urvuose. Ne buvo tiek daug nei našlių nei našlaičių. Jei šandie mes gatvėse matome mažiau girtų, tai nereiškia, kad girtuoklystė sumažėjo. Girtuokliai seniau galėdavo nors paeiti primaukę degtinės. Gi šandie primaukę “naminės” arba tuojaus kur pastalėse purvyne nuvirsta ir pramiega, arba pablysta ir apanka. Kurgi tad girtas išeis gatvėn.

Pirmiau viešai vedama svaiginamų gėralų pramonė daug kapitalistų priveisė. Bet šandie slapta ta pramonė dar daugiau kapitalistų veisiasi. Ir kuomet skaitlius kapitalistų dauginasi, tai po draug darbo žmonių eilėse ir vargas didinasi.

Saliniai.

Baltimofės Afkivyskupas sakė, kad jis iš miliono balsų nei vieno balso neatiduotų už smuklės. (Taip, už smuklės, bet ne už prohibicijos įstatymo sušvelninimą. Afkivyskupas nėsakė, kad jis neduotų savo balso už alaus ir vyno grąžinimą.

Saliniai arba smuklės kaip seniau, taip šandie visur gyvuoja. Ir visuose degtinė šinkuojama. Tik ne taip perdaug viešai. Ir visi jie daro gerus pinigus. Kai kurie daugiau pelnią, nei senovės laikais, kuomet saliniai pilnai buvo visiems atplai ir prarugę.

Delko prohibicionistai nesi darbuoja visai panaikinti salinų, tų didžiausių nedorybių lizdų, tai taipgi klausimas. O juk salinų panaikinimas, prohibicijos vykinimas būtų kur kas pasekmingesnis.

Nenoromis spraudžiasi galvon mintis tokia. Jei saliniai būtų panaikinti, tai veikiau būtų įvesta prohibicija. Taip įvykus, daugelis iš tų

kurie patys pasislopė degtinę maukia nei versluikai būiz? Šiomis dienomis iš užimamos vietos atsistatydino federalis direktorius prohibicijai vykinti Illinois valstybėje.

Jo draugai spaudoje paskelbė, kad jis galėjo palikti milionierium, jei būtų emėsi kyšius. Per vienus metus, girdi, jam buvę siųlyta apie penki milionai dolerių kyšių už leidimą pirkliauti degtinę. Jis žinojęs kas jam tuos kyšius būtų davęs.

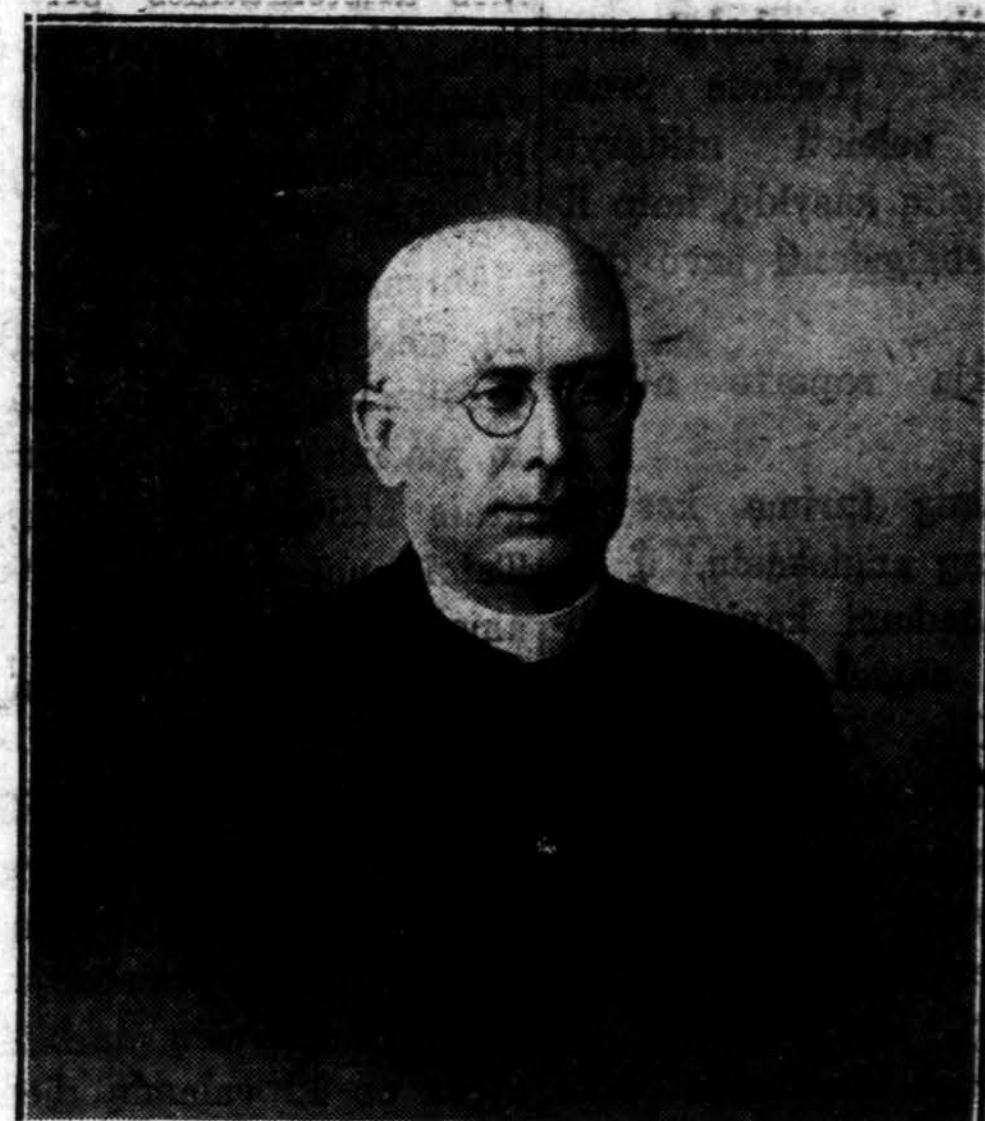
Atsistatydinęs direktorius tačiau tų kyšių siulytojų nepatraukė tieson. Argi, tai ne prohibicijos Sodoma?

Nefanatikas.

LAWRENCE, MASS. Blaivininkų Sus.

Pilnųjų Blaivininkų 9 kpt. svarbus metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 17 d. po mišparų, 4 val., šv. Pranciškaus parap. svet. 94 Bradford St. Šiame susirinkime bus renkama valdyba sekančioms metams ir tarsinės apie tolimesnį veikimą. Dabar turime savo svetainę ir užtai mums bus patogiau darbuotis. Visi blaivininkai-es susirinkite.

P. Baltuškonis, pirm.

KUN. J. J. AMBOTAS.

L. R. K. A. Susivienijimo dviasios vadas. Visų žinomas Hartford, Conn. lietuvių parap. klebonas, visų gerbiamas ir mylimas visuomenės veikėjas.

BLAIVYBĖ

Sekant J. G-d.

(Tąsa)

Alkoholio įtaka į nervų sistemą ir proto gabumus.

1. Sažinas sako: “Išsiaiškina taipat didelio apsirinkimo priežastis — pripažinimas, kad alkoholis erzinąs jausmus. Tik tai geras analizas prie tobulų tyrinėjimo metodų gali parodyti tikrą tokio tarimojo erzinimo budą. Pasirodė, kad tai tik paraližuojamo narkotinio veikimo vaisius. Kad taip yra, sako daugumas senesnių ir vėlesnių autorių. Kravkovas taipat sako: “Nuo alkoholio, kaip ir nuo chloroformos, centro nervų sistemą išstinka stabas. Smitas sako: Sujaudrinimas ir linksmumas nuo nedidelio alkoholio dozų — proto jėgų apmirimo vaisius. Rozeifeldas griežtai tvirtina, kad visas mokslas apie alkoholio sujaudrinimą esąs vieni niekai. Narkotinis alkoholio veikimas turi dar apgaulingą, užslėptą, pamažai veikiantį, bet galų galė beširdžiai apsiereikiantį darbą. (Tai, pasak prancūzų autorių, savotiškas neaštrus pragaištingas alkoholizmas, vadinamas alcoolisme latent. Tie pragaištingi vaisiai ap-

sireiškia tuomet, kuomet netikėtai visai kas kita kenkia organizmui.

Alkoholis veikia žmoguje ne tik paslomis ir vagčiomis, bet ir turi galią sutraukti kruvon visus pažeidimus. Pasak prof. Štriumpelio, tai panašu į nervų narvelių veikimą, kuomet po kiekvieno darbo palieka pėdsakas. Kas jau kartą priprato prie svaiginamųjų gėrimų, dažnai buna visai nelinkęs prie darbo, jeigu prieš jį negaus alkoholio.

Gauke sako: Po apsinuodijimo narkotiku nervų sistema yra persikeitus ir nusilpninta pildyti svarbiausius ir jautriausius reikalus. Bet priėmus ir organizmą vėl narkozos, galima jausti sveikatos. Rakinejant spyną kietu raktu, pasikui nebetinka ir tikrasis raktas tai spynai atraktinti. Noras vėl vartoti narkozą yra, matyti, stiprus nuodų vaisius išdailies anatominių permainų; jeigu jas suvienytum, tai reiktų pasibaisėti alkoholio darbu. (Tas narkotinis, pasak Eleniuso, nuodijomas alkoholio veikimas yra vienas iš pavojingiausių svaiginamųjų gėrimų ypatybių, nors iš pradžios ne vienam alkoholis rodosi biauurs, tačiau netrukus prie jo taip pripranta, kad kuodaugiau gerama, tuo labiau jo norima; pagaliaus, jam įgyti žmogus yra prisiruošęs viską atiduoti.

2. Kitas gali prikišti: Daugumas didvyrių, kurie padarė žmonijai daug nau-

dos, nebuvo abstinantai. Tiesia. Bet tai nereiškia, kad alkoholio vartojimas padidino jų talentą, darbštumą. Jie paliko dideli ne del alkoholio vartojimo. Galima lengvai suprasti, koks jų talentas buvo didis, jog jo daliai išaikojus alkoholio vartojimu, vis dar liko taip daug, kad savo darbais galima buvo tapti garsiais.

Forelis sako: Jeigu ir yra tokie veikalai, kuriuos pagamino talentai ir genijai alkoholio sujudrinimu, jie vis delfo negali atsimokėti žmonijai už begalinį skaičių žuvusių nuo alkoholio genijų ir talentų. Iš daugelio genijų priminsime tik Gėtė ir Šillerį.

Gustmanas Bazilijos kongrese išsitarė, kad Gėtė, jeigu būtų buvęs abstinentas, būtų parašęs dar geresnių veikalu, o antroji Fausto dalis būtų suprantamesnė. Tačiau nereiškia manyti, kad Gėtė buvo girtuoklis. Eggersas savo straipsnyje apie Gėtės alkoholio vartojimą pastebėjo, kad nėra nie vieno išrodymo, jog Gėtė senatvėje būtų nusigeręs, o delfo tas pats Gėtė ant savęs buvo įsitikinęs, kad vartojimas kartkartėmis alkoholio po mažą yra nemažas dalykas. Eggersas remiasi daugeliu Gėtės išsitarimų. Štai keli iš jų. Laiške 1808 metais Gėtė rašo: Gyvename sau ramiai, dirbame, apskritai imant, gal su didesniu susitarėjimu, negu pernai; esu patenkintas matydamas iš Tavo laiško, kad Tu nebegeri

vyno, kad Tu saugais to gėrimo, kuris labai įėjo į gyvenimą, o kuris daugiau, negu manom, kenkia išmintingam, ramiam ir darbščiam gyvenimui.

Gėtės dienraštyje 1779 ir 1780 metais randami šie išsitarimai: Trečia diena jau nė lašo vyno — Galima būtų padaryti labai daug, neįtikėtinau daugiau, jeigu labiau susitarėtum! Bet taip sunku padaryti. — Pradėjau karą; gerdamas perpus tiek, jaučiu, kad man naudinga... geriausia dijeta. — Gangreit visai nebegeriu vyno ir kasdien geriau dirbu. — Jeigu galėčiau apseiti be vyno, būčiau labai laimingas.

Eggersas pastebi, kad Gėtės pažiūra tikrai sutinka su šios dienos mokslo padarymais. Nustojus vartoti vyną, organizmas pasiiluosuoja nuo nuodo, ir darbas pasidaro daug greitesnis ir vaisingesnis. Sako, kad esą sunku atsikratyti nuo gėrimo, bet tai netiesia. Milionai žmonių parodė, kad tai galima, tik reikia stiprios valios ir noro; nebegalima tik tuomet, jei žmogus tą svarbų žingsnį vėlką lig tol, kuomet narkotinė alkoholio ypatybė paims ant žmogaus viršų.

Apie Šillerį Gėtė taip sako: Šilleris niekuomet negerdavo daug; jis labai prisituredavo, tik kuno silpnumo valandomis mėgindavo stiprinti savo jėgas liekurio ar panašiu svaiginamųjų gėrimų trupučiu. Tai graužė jo sveikatą ir kenkė net patiems jo veikalams.

Retai tačiau esti, kad poetas būtų abstinentas, kad jis apkainuotų tą naudą ar kenksmingumą nuo alkoholio gėrimų vartojimo. Jeigu kur nors tai atsitinka, tai atsakoma nuo visų svaiginamųjų gėrimų. Langė nurodo daug pavyzdžių, kad ir muzikantai — artistai labai prisirė prie alkoholio. Danielevičius taipat tvirtina, daug muzikų būvę girtuokliai. Tas pats Danielevičius sako: Nepasitymėjo blaivumu Sokratas, Seneka, Alkibiadas, senovės Rymų cezariai. Aleksandras Makedonietis mirė nuo girtybės, nuo to, kad 10 kartų ištraukė Erkulėsio taurę.

3 Alkoholiui platinties padėjo ir ta priežastis, kad tas gėrimas galis nustumti proto ir kuno nuovargį ir nepasitenkinimą. Nuovargio jausmų gamta primena perdidelį kuno jėgų įtempimą ir išaikoją. Tuo duoda suprasti, kad geriausiai būtų tuojaus nustojus dirbti ir pailsu įgauti naujų jėgų. Pats nuovargis neprasisalina, nors nuovargio jausmas tam kartui aptilsta. Kas alkoholiu rūpinasi priversti kuną išduoti iš savęs pasakutinę sveikatą, tas pasakui gamta labai gailėties. Suvartoja tik likusias jėgas, o po tokio nervų sistemos nusilpnėjimo labai sunku atsigausti.

Suprantama, kad alkoholis, kaip organizmo nuodai, daro didesnes rūšes, kuomet jėgos visiškai suvartotos. (Tąsa seką).

Penktadienis
Dr. 3107
Valando po pietu ofiso
Ofiso reina 12
Sento 12
Pietu apšvieta
nuo pa
3140
Ofiso
iki 4 p
Ned. 12
Tel. 12
DR. 1900
Ofiso v
5
Rez. v
4
Tel. 12
DR. A.
GYDYT
4443
Tel. 12
Vand
pietu ir
nialo tik
8-10 v
Nedeliu
1 val. 12
Resid.
Ofiso
Dr.
RUB
Speciali
Valky
Ofiso
Val. 12
piet. 7-
Res. 12
DR.
GYDYT
Tel. 12
3232
Ant vir
Valando
2-4 p
Ned
Ofiso
Resid.
DR.
LIE
5712 54
A
Valando
Seredon
DR.
Parkid
3241
Naujam
Pritima
Tel. Bo
Resid.
Dr.
Tel. 10901 S
Val. nuo
Tel. 1600 V
Slauc
Val. Nu
Napraps
buty geria
thia? Jel
dileksuosa
Napraps
smokas 9
perapchia
Paracchia
mas, bet
Napraps
gydo. Chit
pirmos of
ir trečia:
sekame
daug sun
laikyti ir
neišgydyta
Remki
si “Dra

Dr. M. Stupnicki
3107 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5432
Valandos — 8 iki 11 ir 12 ryto
po pietu 5 iki 8 vak. Nedėlionis
ofisas uždarytas.

PRANEŠIMAS.
Ofisas Dr. G. M. Glaser pa-
reina 1 rankas Dr. Chas. Segal.
Sento ir partnerio. Vieni senieji
pažįstami ir draugai apilkyje
apilkyje ir gydyma kaip ir
nuo paties Dr. G. M. Glaser.
3149 So. Morgan Street
Ofiso Valandos: Nuo 10 ryto
iki 3 po pietu, nuo 5 iki 7 vak.
Ned. nuo 10 iki 2 po pietu.
Telefonas Yards 687

DR. A. L. YUSKA
1900 So. Halsted Str.
Tel. Canal 2118
Ofiso val.: 10 ryto iki 12 po piet.
5 iki 7 vak. vakaro.
Rez. val.: 2 iki 4 po pietu.
4193 Archer Ave.
Tel. Lafayette 0093

DR. A. K. RUTKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4442 So. Western Avenue
Telef. Lafayette 4146
Valandos: 9-11 rytai, 1-3 po
pietu ir 7-8 vakarais. Nedėlio-
niais tik po pietu 3 iki 5 val.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 994
OFISO VAL.:
8-10 v. ryto, 1-3 ir 7-9 v. v.
Nedėlionis: nuo 10 v. ryto iki
1 val. po pietu.

Resid. tel. Van Buren 0294
Ofiso tel. Boulevard 9692
Dr. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriškų
Vaikų ir visų chronikinių ligų.
Ofisas: 3335 S. Halsted St.
Val.: 10-11 ryto; 2-3 po
piet, 7-8 vak. Ned. 10-12 d.
Res. 1129 Independence Blvd.
Chicago.

DR. S. NAIKELIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Telefonas: Yards 2544
3232 South Halsted Street.
Ant viršaus Univer. State Bank
Valandos: nuo 10-12 ryto; nuo
2-4 po pietu; nuo 7-9 vak.
Nedėlionis nuo 10-12
Ofisas ir gyvenimo vieta:
3335 S. Halsted St.

1st Blvd. 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
5742 SO. ASHLAND AVENUE
ARTI 47-tos gatvės
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Seredomis nuo 4 iki 9 vakare.

DR. P. ŽILVITIS
Parkė savo ofisą po num.
3241 — 43 So. Halsted Street
Naujame Justus Rest. 2 lubų.
Prima Ligonius nuo 9-12 A. M.
6-8 P. M.
Tel. Boulevard 7179
Residencijos Tel. Fairfax 5574

Dr. J. SAVICKAS
Naprath
Telefonas Pullman 3335
10901 So. Michigan Avenue
Val. nuo 9 ryto iki 2 po pietu
Telefonas Kopyto 1433
1600 W. Garfield Blvd.
Siaur. vak. kampa 55 ir
Ashland Avenue
Val. Nuo 4 iki 9 val. vakare
Naprathia del Sergandijų kas
buty geriau, operacija ar Napra-
thia 2. Jei tamieji ir tamais draugai
diskusuoja, ka mėginti operacija ar
Naprathia tad tukstanti kartų ap-
simokės šitri abu gydymo būdu. Na
prathia prašalin ligos priežastis, o
operacija prašalina ligos apsimokės
Naprathia reiškia ant visados pa-
gydo. Chirurgijos būdu esti taip po
pirmos operacijos, tuoj seka antra
ir trečia: Yra gerai suprantama kad
sekame operacija ir trečioji yra
daug sunkesnė ir pavojingesnė iš-
laikyti ir tuom kart ligonis lieka
neišgydytas.

Remkite tuos kurie garsina-
si "Drauge"

LIETUVIAI AMERIKOJE

DARBUOTOJAS. — PARA- PIJOS TVARKA. — PRAKALBOS.

Brockton (Montello), Mass.
— Lietuvių yra 5,000. Parapi-
ją suorganizavo kun. K. Ma-
tulaitis. Buvo čia visokių ir
visko. Prieš keletą metų gerb.
kun. K. Urbonavičius iškri-
kusią parap. sutvarkė ir už-
dėjo gerus pamatus tolimes-
niam gyvavimui tai parapijai.
Pradėjo statyti naują mūrų
bažnyčią, jos apatinėje dalyje
ir dabar laikomos pamaldos.
Po trumpo apsiniaukimo vėl
iškilio saulutė.

Po kun. Daugio tapo čia at-
keltas kun. Jonas Švagždis,
šviesus, darbštus, iškalbus ir
doras kunigas. Jis radęs gerb.
kun. Urbonavičiaus gerus pa-
dėtus pamatus, pradėjo sta-

Isdirbėjai ir
importeriai ar
geriausių armo-
nų visam pa-
saulij už žemes-
nės kainos negu
kitur. Katalogos
pvkai.
Rašykite Angliškai.
RUATTA SERENELLI
817 Blue Island Ave.
Chicago, Ill.

AR GALVĄ SKAUDA?

Tai pirma simptomai kure reika-
lauja pagalbos.
Gal reikalingi akiniai?
Pasklausk manes šiandien.
Turiu 20 metų patirtimo
JOHN J. SMETANA
Akinių Specialistas
1801 So. Ashland Ave., kamp.
18-tos gatvės
Ant 2 lubų, kamb. 14, 15, 16 ir 17
Ant viršaus Platt's valstinyčios
Temyk mano parašą
Valandos nuo 10 ryto iki 9 vakaro
Nedėlionis nuo 9 iki 12 pietų

Res. Tel. Cicero 3456
Ofiso Tel. Cicero 49
DR. J. SHINGLMAN
1325 So. 49 Court
N. E. Cor. 49 Court ir 13 Str.
ant viršaus valstinyčios.

Brighton Parko Lietuviams žinotina

"DRAUGO" Knygino Skyrius ir Agentura
Eidami pas Joną Klimą siųsti į Lietuvą pinigų,
pirkti namų ar lotų ar daryti kokių dokumentų,
nepamirškite susipirkti knygy. Mat pas Joną Klimą yra
"Draugo" knygyne skyrius. Galite gauti knygų di-
džiausiame pasirinkime. Taipgi norintieji užsisakyti
ar nusipirkti dienraštį "Drauge" ar "Laivą", kreip-
kities:

JONAS KLIMAS
4414 South California Avenue Chicago, Illinois.

LIETUVIAI AMERIKIEČIAI.

KALĖDOS NETOLI!

Jūsų giminės, ar geri pažįstami LIETUVOJE ti-
kisi nuo Jūsų Kalėdoms kokios nors dovanėlės.
Amerikos Lietuvių Dienraštis

"DRAUGAS"

labai tam tikslui tinkamas. Užrašyk jį jiems. Kaina tik
\$6.00 Jis juos Lietuvoje lankys ir nuolatos apie jus ir
jūsų veikimą jiems praneš.

Siųsk \$6.00 šiuo adresu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
2334 So. Oakley Avenue Chicago, Ill.

tyti ir stiprinti ir patį para-
pijos rumą tikybiniu, mora-
liu, tautiniu ir materialiu
žvilgsniu. Savo pamokslais ir
prakalbomis švietė ir stiprino
parapijiečius tikyboje, doroje
ir Lietuvos meilėje. Visos ka-
tal. dr. jos energingai kibo
darban ir nenuilstančiai iki
šiul veikia. Sumanuma gerb.
kun. Švagždis, nupirkta pen-
ki akeriai gražaus pušyno, pa-
statyta puiki ten svetainė, į-
taisytos sėdynės, išvedžiota po
pušyną elektros šviesa ir ki-
tokie patogumai įtaisyti. Čia
daroma visokios pramogos ir
kitiems išnuomojama. Per du
metu ta vieta apsimokėjo ir
dabar grynas pelnas eina.
Kompanijos duoda \$30,000,
bet nei klebonas nei parapija
nenori parduoti.

Beto turi didelę iš senos ba-
žnyčios svetainę dviejų aukš-
tų. Čia daroma visokios pro-
gramos ir kas sekmadienis
rodoma krutamieji paveik-
lai, kas duoda nemažą pelną
parapijai.

Gerą pavyzdį prasideda iš
klebonijos. Vargon, J. Banys
ir tarnaitė dievobaimingi ir
kasdien eina prie šventiausio-
jo. Bažnyčioje tvarka ir gie-
dojimas pavyzdingi ir gražūs.
Sekmadieninę mokyklą veda
gerb. klebonas.

Prakalbos.

Lapkr. 26 d. įvyko prakal-
bos. Žmonės malonūs ir kul-
tūringi. Jauciausi kaip savo
senų parapijonų tarpe. Jos-
vainiuose arba žagarėje. Įsi-
rašė du garbės nariai: Roz.
Eitavičiūtė, L. L. P. Boną
\$100 ir Abračinską pasižė-
dėjo \$100. Amžinųjų įsirašė
17, butent: gerb. kleb. kun.
Jonas Švagždis \$35, 2) varg.
Jonas Banys \$35, 3) Kot.
Daukantait. \$35, 4) Pet. Bal-
čiūnas \$35, 5) Pet. Stepulionis
\$35, 6) Kaz. Čerbulėnas \$35,
7) Prot. Juozaitis \$35, 8)
Kaz. Oksas, 9) Pr. Adomai-

nas \$35, 10) Vin. Pigaga \$35,
11) Apol. Sokas \$35, 12)
Ver. Patakiene \$35, 13) Jo-
nas Rastokas, L. L. P. Boną
\$50, 14) Ona Rastokienė, L.
L. P. Boną \$50, 15) Jul. Ba-
ronas \$35, 16) Ver. Kuodaitė
ir 17) Myk. Abračinską \$35.
Metinių įstojo 42. Įsteigta sky-
rius: Garbės pirm. gerb. kleb.
J. Švagždis, pirm. M. Abra-
činską, pag. J. Baronas, rašt.
M. Kamandulis, ižd. klebonas;
valdybos nariai arba agitator-
iai katalikiškos spaudos: J.
Jaskelevičius, P. Virmauskas,
A. Tautkus, O. Kašietaitė, A.
Daukšaitė, P. Pauliks, R. Ei-
tavičiūtė, T. Kubilius ir J.
Sarkis. Skyrius rinko Šv. Kaz.
Dr. jai narius ir užrašė
"Draugą" ir kitus katalikiš-
kus laikraščius Amerikoje.
Malonėkite pasinaudoti gera
proga. Montellos lietuviai pil-
do Šv. Tėvo norą, kurs sako:
"Kiekvieno kataliko yra šven-
ta priedermė paremti katali-
kiškąją spaudą ir ją knopla-
čiausiai paskleisti tarp žmo-
nių".

Gerb. klebonui, visiems gar-
bės, amžiniams ir metiniams
nariams, skyriui ir prieteliams
Šv. Kaz. Dr. jos, tarsi didžios
padėkos ir aukštos pagarbos
žodžius.

Kun. Petras Kasčiukas,
Mano pastovus antrašas ilgą
laiką bus: 50 W. 6-th Str. So.
Boston, Mass.

DAUGIAUSIA VILNIEČIAI.

— KLEBONAS. — PRA- KALBOS.

Norwood, Mass. — Lietuvių
yra apie 500. Daugiausia vil-
niečiai. Turi savo gražią baž-
nyčią, svetainę ir tt. Yra ke-
liolika (10) katalikiškų drau-
gių. Jos turi gražias vėliavas
kurios švariai laikomos. Gerb.
klebonas kun. Taškunas, rin-
tas, gabus ir mokslui atsid-
vęs žmogus. Savo taktu vi-
sus vienija ir parapiją stipri-
na.

Kas šventadienis rodomi
krutamieji paveikslai. Daug
susirenka net kitataučių ir iš-
to yra pelno parapijai. Vieta
sveika gyventi.

Gruodžio 3 d. įvyko prakal-
bos. Gerb. klebonas labai
prielankiai, apibūdino Šv.
Kaz. Dr. jos nuopelnus Bažny-
čiai ir Lietuvai. Narių įsirašė
4 amžinieji: 1) Jur. Versec-
kas, L. L. P. Boną \$50, 2)
Myk. Kasauckas, L. L. P. Bo-
ną \$50, 3) Ant. Tėdas, L. L.
P. Boną \$50 ir 4) Barb. Vait-
kevičienė, L. L. P. Boną \$50
su visais nuosimčiais. Metinių
įsirašė 20.
Įsteigta skyrius: Garbės
pirm. klebonas, pirm. J. Ver-
sackas, pag. M. Balutienė,
rašt. Apol. Stašaitienė, ižd. A.
Tėdas; valdybos nariai: A.
Smilgienė, V. Kudirka, K.
Šlaštaitienė ir Barb. Adomai-
tienė. Skyrius priminė Šv.
Kaz. Dr. jos narius ir užrašė
"Draugą" ir kitus lietu-
vių katalikų laikraščius Ame-
rikoje. Todel malonėkite pasi-
naudoti jo patarnavimu. Gerb.
klebonui kun. Taškunui, amžī-
niesiams ir metiniams na-
riams, taipgi skyriui reiškiau
didžios padėkos ir pagarbos
žodžius. **Kun. P. Kasčiukas.**

"SV. NAKTIS" ARBA UŽ- GIMIMAS KRISTAUS. — DR. JINIS JUDEJĖ- MAS.

Cleveland, Ohio. — L. Vyčių
25 kuopa gruodžio 17 d. Šv.
Jurgio parap. svet. statys sce-
noj operetę "Šventoji Nak-
tis".

Šita operetė yra viena žy-
mesniųjų veikalų lietuvių kal-
boje ir tinkamiausia vaidinti
apie Kalėdų laiką.

Clevelandiečiai lietuviai
turbut pirmą kartą turės
proga pamatyti tokį svarbų
veikalą kaip "Sv. Naktis"
kuris susideda iš gražių muzi-
kos tvarinių.

Draugijinis judėjimas.

Artinantis Kalėdoms ir
Naujiems Metams judėjimas
visuomenėje yra didesnis, nes
parapijose ir draugijose bei
kuopose bus renkamos naujos
valdybos. Lietuviai katalikai
turėtų būti atsargūs, kad iš-
rinktus tinkamus narius į val-
dybas. Toki nariai turi būti
renkami kurie yra uolūs katali-
kai, kurie skaito tinkamus
raštus, savo idėjos laikraš-
čius. Toki nariai sąžiningiau
dirba ir įdarbas išsina nau-
dingesnis visuomenei. Bet į
valdybą papuolę tokie nariai
kurie save vadina katalikais
ir kartu bepartijviais, tai jie
greitai sukelia betvarę by-
kokiojo organizacijos. Ir nese-
bėtina, kad ir taip atsiranda,
suirutės nes žmogus ko nemo-
kedamas negali to padaryti,
tai yra nesuspradamas idėjos
negali jai tinkami dirbti. Aiš-
ki yra kataliko priedermė
valdybos rinkime: turi rinkti
uolius katalikus, šviesaus pro-
to, pasižentusius darbuoto-
jus.

Katalikas.

WAUKEGAN, ILL.

Kas nors nanjo.
Šv. Baltramiejaus parap.
choras gruodžio 17 d. rengia
labai gražią operetę "Adomas
ir Ieva".

Kaip jau girdėtis mūsų ar-
tistai darbuojasi kiek tik išga-
li, kad tik pavyktų gerai ir
publika būtų patenkinta.

Artistams vadovauja pagar-
sėjusis muzikas A. Pocius, iš
Chicago.

DETROIT ŽINIOS.

Moterų vakaras. — Vaidino
"Piloto Duktė".

Detroit, Mich. — Gruodžio
5 d. Moterų Sąj. kp. atvaidi-
no nepaprastai gražų veikalą
"Piloto Duktė". Veikalas gra-
žus ir visiems suprantamas.
Žmonių į vakarą atsilankė
daug. Mat, norėjo matyti mo-
terų gabumus. Kalbėjo kleb.
kun. J. Čižauskas. Jis paaiš-
kino apie veikalą. Paskni pra-
sidėjo vaidinimas. Visos rolės
buvo pritaikintos vaidiloms ir
kiekviena savo rolę atliko la-
bai puikiai. Malonu matyti są-
jungiečių tarpe tokias gabius
vaidintojas. Ir matyt jos yra
gerai prasilavinusios. Kadan-
gi dar nesenai gyvenu Detroi-
te tai neturėjau progos susi-
pažinti ir susižinoti visų vai-
dilių vardus. Bet šitų sužino-
jau. Artištiskai roles atliko
Daumantaitė, Redeckienė, Si-
monienė, Jugutė, Paurazienė

Stankienė ir Kuberienė.
Publikoj buvo matyt keletas
cieilių. Jie pamatę tokį vei-
kalą gal sugrįš prie tikėji-
mo. Pats mažiau kaip keletas
iš publikos net apsisverė kno-
met Piloto duktė pridėjo prie
beprotės valkatos stebuklingą
rožę ir tuomet beprotei sugrįžo
protas.

Patartina kitoms koloni-
joms atvaidinti šį veikalą.

Maineris.

Vienas žmogelis skundėsi
kitam, kad jį vargina skambė-
jimas galvoj.

— Ar tu žinai delko? už-
klausė jo.

— Ne.

— Aš tau pasakysiu: delto
kad galva tuščia.

— O ar tamsiai niekad gal-
voj neskamba?

— Ne, niekad.

— Ar tamsia žinai delko
ji neskamba? Delto kad įs-
progsi.

Nesikankink su
Reumatizmu
Neuralgija **Strėnų Diegliu**
Skausmais Krutinėje
Skaudamais Muskulais
Patrink truputį su
Pain-Expelleriu

ant skaudamų vietų, ligi pa-
jausi odos degimą — ir užganė-
dinantis, malonus palengvėji-
mas tuojau užstos.

Tikrasai Pain-Expelleris turi
INKARO vaisbaženklį.

S. D. LACHAWICZ
LIETUVIS GRABORIUS
2314 W. 23-rd Pl. Chicago, Ill.
Patarnauja laidotuvių kuop-
liams. Reikale maldžiai atsilau-
ki, o mano darba busite užga-
nedinti. Tel. Canal 1271-3190

NAUJI ŽEMLAPIAI IS LIETUVOS.

Dideli, aiškūs, gražūs.
Nurodyti Lietuvos gelžke-
liai (platieji ir siaurieji),
plentai, miesteliai ir bažnyt-
kiemiai.

Žemlapio kaina ..... 45c.
Su prisiuntimu ..... 50c.

Reikalaukite Draugo Kny-
gyne
2334 South Oakley Avenue
Chicago, Ill.

Tel. Lafayette 4223
PLUMBING
Kaipo lituvis, lietuviams visa-
dos patarnauja kogeriausia.
M. YUSKA
3228 W. 28-th Street

J. WYANDS
Graborius ir Balsamuotojas
K. SYREVICIA
Automobilni visiems reikalams
2655 W. 22-nd Str. 2146 W. 21 Pl.
Tel. Canal 6543 Tel. Canal 6106

STANLEY P. MAZEIKA
GRABORIUS IR
Balsamuotojas
Turiu automo-
bilus visokiems
reikalams. Kaina
priinama.
3319 Auburn
Ave. Chicago.

Telefonas Boulevard 4139
A. Masalskis
Graborius
Patarnauja lai-
dotuvių kuop-
liams. Reikale
maldžiai atsilau-
ki, o mano darba
busite užganė-
dinantis. Kaina
priinama.
3307 Auburn Ave. Chicago

KALEDOMS

Pasveikinimai.

"Draugo" knygyne galima gauti labai gražaus išdir-
bimo su katalikiškais paveikslais pasveikinimų. Kalėdoms
Setas — 12 kortelių kiekviena atskirai konverte ir ant
kiekvienos vis kitoks paveikslėlis.

Kaina viso seto \$1.30
Imant ne visą setą

Didesniųjų kaina ..... 15c.
Mažesniųjų kaina ..... 10c.

Paveikslėliai Kalėdoms (parsiduoda tik po 10):
Mažiukai (už 10) ..... 10c.
Didesni (už 10) ..... 15c.

The Wonder Story tinka į Kalėdų dovanas vaikams.
Joje 8 dideli paveikslai iš Kudikėlio Jėzaus
gyvenimo ir 5 pusl. pasiskartymo kaina 35c.

"DRAUGAS" PUBL. COMPANY,
2334 South Oakley Avenue Chicago, Illinois.

PINIGŲ KURSA
Siunčiant Lietuvon.
Už 50—Litu ..... \$ 5.50
" 100—..... \$11.00
" 200—..... \$21.75
" 300—..... \$32.50
" 400—..... \$42.85
" 500—..... \$53.50
" 600—..... \$63.45
" 700—..... \$73.75
" 800—..... \$83.85
" 900—..... \$94.30
" 1,000—..... \$104.45
CENTRAL MANUFACTURERS
DISTRICT BANK
1112 W. 35th St. CHICAGO.
Turtas virš \$7,000,000.00

Tel. Randolph 4758
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyje
ASSOCIATION BLDG.
19 South La Salle Street
Room 1303
Valandos 9 ryto iki 5 po pietu
Namy Tel. Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Ofisas Dikmiestyje:
29 South La Salle Street
Kambars 530
Telefonas: Central 4309
Vakarais 3223 S. Halsted St.
Telefonas: Yards 4681

J. P. WAITCHES
Lawyer
LIETUVIS ADVOKATAS
Dien.: R. 511-127 N. Dearborn
Street Tel. Dearborn 6096
Vakarais: 10738 S. Wabash Ave.
Roseland Tel. Pullman 6377

Valentine Dressmaking College
2407 W. Madison Street
Telefonas Seckley 1643
Moko Siuvimo, Patterning kir-
pimo, Designing biziul ir na-
mams. Vietos duodama dykai.
Diplomai, Mokslas lengvas at-
mokėjimais. Klesos dienomis ir
vakarais. Reikalaukit knygeles.
Biznio ir Naminių kursai Skrybė-
lių Taisyne. Norint informacijų
rašykite ar telefonuokite.
SARA PATEK, pirm.

Telefonas Yards 1138
STANLEY P. MAZEIKA
GRABORIUS IR
Balsamuotojas
Turiu automo-
bilus visokiems
reikalams. Kaina
priinama.
3319 Auburn
Ave. Chicago.

Telefonas Boulevard 4139
A. Masalskis
Graborius
Patarnauja lai-
dotuvių kuop-
liams. Reikale
maldžiai atsilau-
ki, o mano darba
busite užganė-
dinantis. Kaina
priinama.
3307 Auburn Ave. Chicago

J. WYANDS
Graborius ir Balsamuotojas
K. SYREVICIA
Automobilni visiems reikalams
2655 W. 22-nd Str. 2146 W. 21 Pl.
Tel. Canal 6543 Tel. Canal 6106

CHICAGOJE

PAGROBĖ DAUG BRANGIŲ DAIKTŲ.

Chicago Savings banko bu-
te kambarį 707 užvakar vaka-
re užpuolė plėšikai. Tame
kambari turi ofisą James H.
Harrison, deimantų ir kitokių
brangenybių pirklys.
Plėšikai, sakoma, paėmę su-
virš 100 tukstančių dolerių
vertės brangenybių.

SUIMTA PLĖŠIKŲ GAUJA.

Policija suėmė plėšikų gau-
ją, kurie apiplėšė Logan
Square banko pasituntę ir
atėmė nuo jo 19,000 dolerių.
Devynis tukstančius dolerių
policija atrado. Plėšikai di-
džiojoje lenkūčiai.

DAUGIAU TRUKSTA.

Uždarytoje International
banko, ties Roosevelt road, pa-
sirodė truksta suvirš 100,000
dolerių, bet ne 41,000 dolerių,
kaip pirmiau buvo paskelbta.
Policija vis dar neranda
banko prezidento Braslows-
ky.

PRIES LIGŲ ISNESIOJIMA.

Chicago sveikumo komisi-
onierius Dr. Bunderson gami-
na bilių, prieš ligų nešiojant
atkreiptą. Sakoma, bilius bu-
siąs įduotas susirinkus legis-
laturus sesijai.

Dalykas tame, kad žmogus
užkrečiama liga sergąs ir ne-
sigydąs bus baudžiamas kai-
po paprastas piktadaris.

SUVAŽINĖTA MERGAITE.

Lora Farish, 19 m., 2108 S.
Maplewood ave., suvažinėta
automobilu einant jai vakar
į darbą.

Automobilistas areštuotas.

MOTERŲ UŽPUOLIKAS.

Pietinėje miesto daly polici-
ja teirėjasi žmogaus, kurs
užpuolė moteris ir mer-
gaites. Papuoles toks bude-
lis jis savo atsiims.

PRAKALBOS WEST PULL- MANE.

Šį vakarą, gruodžio 15 d., 7
val. vak. Sv. Petro ir Povilo
par. svet. kalbės neseniai iš
Lietuvos atvykęs kun. J. Nor-
butas, Vaikelio Jėzaus našlai-
čių prieglaudų įgaliotinis.
Drauge rodyr ir paveikslėlis
iš Lietuvos prieglaudų gyve-
nimo. Visi kviečiami atsilan-
kyti į prakalbą.

Ant pardavimo salūnas,
4522 S. Honore St. Šiame na-
me yra 5 ruimai, vanas, elek-
tros šviesa. Randos gauname
45 dolerius. Listas dviem me-
tam. Priežastis tai liga.

DRAUGO PINIGŲ SIUN- TIMO SKYRIUS

Atdaras kasdieną (išskyrus
šventadienius) nuo 9 val.
ryto iki 8 val. vak.
2334 So. Oakley Avenue
(Kampas 23-rd Place)

SVEIKUMO KOMISIONIE- RIAUS IŠPĖJIMAS.

Chicago sveikumo komisi-
onierius Dr. Bunderson ispėja
žmones, kad atšalus orui jie
be skrybelių nebutų lauke. Y-
pač ispėjami visi tie, kurie
patarnauja prie laidotuvių,
kad gatyvė neusiimty skry-
belių.

Dr. Bunderson tvirtina, jog
su apnuoginta galva šiame
laikė galima pagauti plaučių
ligą.

DARBUOTOJAS LANKOSI CHICAGOJE.

L. Vyčių centro pirminin-
kas, K. Jonaitis, iš Detroit,
Mich. atvyko Chicago. Gruo-
džio 12 d. lankėsi Vyčių spau-
stuvė. Yra vilties, kad p. K.
Jonaitis apsigyvens Chicagoje,
berods Brighton parko koloni-
joje.

Koresp.

L. VYČIŲ CHIC. APSKRITY

Išrinko valdybą 1923 m.

Gruodžio 10 d. Sv. Mykolo
par. svet. įvyko L. Vyčių Chic.
Apskr. skaitlingas, gyvas su-
sirinkimas. Atstovų susirinko
apie penkiasdešimtis.

Daugiausia laiko pašventę
apsvarstymui vidaus reikalų.
Komisijos išdavė raportus ap-
ie vakarus, kurie atrodo bus
pasekmingi.

Valdybą 1923 m. išrinko se-
kančiai: dvas. vad. — kun. A.
P. Baltutis, pirm. — Ig. Sa-
kalas, pag. — A. Mureika,
raš. — Alb. Alaburdaitė, izl. —
A. Valonis, izdo glob. —
Pr. Paliulis ir A. Bacevičius.
Koresp. — V. Stancikas. Pas-
tebima, kad pusę valdybos na-
rių skaičių sudaro north-si-
diečiai. Prie šios energingos
vakybos apskritys galės daug
nuveikti ateinančių metų.

Koresp.

NETEKOME DARBSČIOS VEIKĖJOS.

Mirė jauna idealistė. — Liu-
di jos netekė.

TOWN OF LAKE.

A. a. Rozalija Arnašaitė ap-
leido šį trumpą žemišką gy-
venimą gr. 1 d. Palaidota gr.
5 d. Ji paliko savo mylimuo-
sius nuliudusius ir skaudan-
čiomis širdimis. Visi jos gai-
si, Ji buvo vos sulauku-
si 27 m., ką tik pražydusi tau-
tos gėlė ir ta nelemtoji mir-
ties turėjo ją nuskinti, išplėsti
iš mūsų tarpo. Ji, be abejonės,
laiminga, bet mūsų beišsikerė-
jės jaunimas — jau be vienos
skaisčios, pražydusios gėlės,
ji taip gražiai puošusios.

A. a. Rozalija buvo dora, iš-
mintinga, dievobaiminga mer-
gaitė. Bažnyčios ir tautos rei-
kalus kiek galėjo, kiek jėgos
ir išteklis leido, rėmė. Ji gra-
žiai darbavosi ir visas savo
priedermes puikiai atlikinėjo.
Ji nebuvo pliuskė ir nevaikė
visokias madas, bet visad rim-
ai apsieidavo ir rodė gražų
pavyzdį.
A. a. Rozaliją Dievas apdo-
vanojo gražiu balsu ir ji tą
balsą kilniems tikslams nau-
dojo. Bažnyčioje, kokia tik bu-
davo šventė, ji susitarus su

draugėmis kartais net per
naktį giedodavo. Lankydamas
šermentis, paskutini patarnau-
vimą suteikdavo.

Ji priklausė prie pašelpinės
Sv. Pranciškos Dr-jos ir prie
idėjinių: Sv. Kazimiero Aka-
demijos Remėjų, L. Vyčių kp.,
Motėjų Saj. kp. Labd. Saj. kp.
ir k. Dienraštį "Draugą" ji
begalo mylėjo. Nebuvo tos
dienos, kad ji neperskaitytų jo
nuo pat pradžių lig pabaigos.
Gaile begalo jos netekus. Bet
neilgas tas laikas, kuomet vėl
sueisime, jau amžinybėje.

A. a. Rozalija mirė aprupin-
ta šv. Sakramentais. Laidotu-
vėse dalyvavo skaitlingas bu-
relis giminių ir pažįstamų.
Išėkis ramybėje.

Omega.

NORS NERASOMA, BET KALBAMA.

Dievo Apveizdos Parap. —

Nors dienraštį nematyt nieko
parašyta apie busiantį vakarą
sekmadienį, gruodžio 17 d.
Dievo Apveizdos par. svet., bet
jau gana plačiai tarp žmonių
apie tai kalbama. To vakaro
pelnas skiriamas našlaičių na-
dai. Našlaičiams norima pas-
tatyti prieglaudą, nupirkti
farmą, įtaisyti ligoninę, ir tas
be visuomenės pagalbos nega-
lima. Gruodžio 17 d. atsilanky-
dami į tą vakarą ir prisidėsite
prie to gražaus darbo.

Aštuonolikietis.

ATSIMKITE KNYGAS.

West Side. — Kurie priklaus-
te prie Katalikų Spaudos
Dr-jos 14 kuopos ir dar nesu-
te gavę knygų, malonėkite at-
eiti į susirinkimą gruodžio 17
d. tuojau po sumos, į Aušros
Vartų par. mokyklą. Ateida-
mi atsiveskite ir naujų narių.
Prie Katalikų Spaudos Dr-
jos labai verta priklausyti,
nes už pusę kainos gauni labai
gerų knygų.

Narys priklaudydamas prie
Kat. Spaudos Dr-jos įmoka
į metus \$1. o gauna knygų už
\$2. Šiais metais yra duodama
labai puikių knygų: "Trum-
pa Apologetika" parašyta
kun. prof. Pr. Bučio, "Lietu-
vos atgimimas", "Atstovas
Raly" (tai labai graži apysa-
ka), "Klebono žodis savo pa-
rapijiečiams", "Biblijos tyri-
nėtojai" ir "Socialistai ir jų
uoodega komunistai". Tai tik
pamastyk, už vieną dolerį kiek
knygų gausi! Jeigu kas iš tų
paminėtų knygų turi, tai mes
pamainome sekančiomis: "Mi-
sijonioriaus užrašai", "Dva-
sisiko gyvenimo malonumas",
"Mandagumas" ir "Iš vergi-
jos į laisvę". Visos knygos
begalo yra naudingos. Taigi
visi rašykite prie Katalikų
Spaudos Dr-jos.

Sekmadienį, gruodžio 17 d.
įvyks priešmetinis susirinki-
mas. Jame bus renkama nau-
ja valdyba ateinantiems 1923
m.

Kat. Spaudos Dr-jos
Valdyba.

DAUGIAU AUKŲ.

Bridgeportas. — Dar šie as-
menys aukėjo Sv. Kazimiero
vienuolynui:

Petr. Jančanskaitė \$50.00
Tamas Janulis 5.00
P. Stumkienė 2.00
Po \$1.00: K. Kulikauskas,
A. Zalatorius, J. Ziogaitė ir
B. Ziogaitė.

Tariame širdingą ačiū vi-
siems darbuotojams-oms, au-
kotojams-oms ir kuomi nors
prisidėjusiems prie vakarie-
nės pavykimo, o ypač dėkoja-
me p. A. Nausėdinei už pa-
sadarbavimą šiam reikalui,
kun. Dr. Česaičiui už pagarsi-
nimą laikraščiuose. Širdingą
ačiū visiems.

Komisija.

CHICAGIEČIAI, ATSIIMKI- TE LAISKUS.

Chicago paštė (vidumiesty)
prie Adams ir Dearborn gatvių
randasi atėję iš Lietuvos laiskai
žemiau įvardytiems asmenims, ku-
rių delei adresatų persikėlimo
kiton vieton arba kitokių priežas-
čių išnešiojimai negalėjo surasti.
Laiskus galima atsiimti prie Ge-
neral Delivery (iš Adams gatvės
ėjus po dešinė pusę), prie
pirmo langelio, ant kurio viršaus
parašyta ADVERTISED.
Prašydami laiško paduokite lai-
ko num., nes su juo greičiau
laiską suras negu su pavarde.

3—Banas Antony
8—Blaskovis Bene
13—Budrecky Kazimieras
19—Eliniauskas Antanas
26—Gaidamavičius Kazimer
32—Grinevich Peterh
33—Gritenos Welmos
44—Janusauskas Jurgis
46—Jankavičius Teodor
48—Jimokaitytė Miss Anai
52—Kesiunas Ig.
55—Kisonaitė Antonina

PRANESIMAS

VARGONINKAMS.
Turime labai daug gra-
žių spalvų plotelių, ku-
riems vargoninkams rei-
kia kreipkitės šiuo antra-
šu:

DRAUGAS PUBL. CO.
2334 So. Oakley Avenue.
Chicago, Ill.
Br. V.

PAIESKAU savo sesers Petronelės
Peckaitės Kauna Redybos Ervil-
ko Valsėčiaus Balmių Sodos.
Mano antrašas:
MARJONA BIRGELIENE
1526 Arnold St.
Chicago Heights, Ill.

PAIESKAU savo pusbroliu ir pus-
seserį, aš paeinu iš Viskio, purp.
Rudos, kuomo Runkij. Jie patys ar
kas apie juos žinote praneškite šiuo
antrašu:

VINCAS BERKEVIČIUS
1428 South 11-th Street
Sheboygan, Wisc.

PRANESIMAS.

Visiems Kostumieriams.
Šiuo metu prane-
šame kad gyven-
name naujoje vie-
toje. Pargabeno-
me labai daug
svietžio medaus
svetėms.

5 svarų vie-
dolis \$1.50 su
pristatymu ir na-
mus.
Reikalaukite medaus šiuo an-
trašu:

STRYGAS & MILLER
3856 Archer Ave. 2 Lubos
Tel.: Lafayette 6195

PRANESIMAS.

Pranešu Gerbiamsiems Lietuviams, kad aš atidariau
geležinių įvairių daiktų krautuvę. Mano krautuvėje yra
visokių daiktų stiklinių, porcelininių, alumininių, vaikams
įvairių mažočių žaidimų (zabovų). Užlaikau pento,
langams stiklų ir kitokių dalykų. Kainos labai prieina-
mos. Taigi, norėdami giminėms ar pažįstamiems nupir-
kti dovanų ant Kalėdų Švenčių, Tamista atsilankyk į mu-
sų krautuvę, o busi pilnai patenkintas.

F. J. UCEWICZ
6037—39 South State Street Chicago, Illinois.

60—Kurdziel Rozalia
65—Linka Vincetas
71—Mackiewicz B.
78—Meskelene Karolina
79—Merkelies W.
81—Misenciu Kazimera
88—Ozelaite Petroncle
89—Paliunas P.
98—Radisauckas A.
99—Rauka Kazimeras
102—Riukene Zuzana
107—Shileikis Kazimeras
110—Sniankstaitė Ona
115—Tikyba W. Dora

PARDAVIMUI.

EXTRA EXTRA
Parsiduoda vyry, moterų, vaikų
drabužių krautuvę, turime ir ja-
dinių materijų. Prie to ir kriau-
šų šapa, birmo per metus \$10,000.00.
Biznis išdirbtas per 10 metų. Par-
duosiu pigiai jelsu greitai kas ims.
Kreipkitės šiuo antrašu:
4832 W. 14 Str. Cicero, Ill.

EXTRA!

Parsiduoda murinis namas 2
pagyvenimais ir štoras (grocer-
nė) namas yra įtaisytas pagal
šios mados garu apšildomas
parsiduoda pigiai arba išsi-
maino ant didesnio namo kur
geroj vietoj.

F. J. SZEMET
4180 Archer Avenue
Tel. Lafayette 6824

DR. P. Z. ZALATORIS

Lietuvis Gydytojas Ir
Chirurgas
1821 South Halsted Street
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4
po pietų; 6 iki 9 vakare

ISIMU TONSILUS

tubulaisomis moklo priemonėmis:
1.—be peilio,
2.—be kraujo,
3.—be marimo,
4.—be skausmo,
5.—be jokio pavojaus sveikatai.
Po operacijos, pacientas gali tuoj
eiti į darbą, gali tuoj valgyti; dai-
nininkų balsas tampa malonesnis,
visa sveikata gerėja. Kuris iš-
leimais tonsilus, yra pilnai užgan-
dinti.
Ligonius su įvairiomis ligomis
priima:
Kasdien nuo 2 val. po pietų iki
9 val. vakare.
Nedėliomis ir sereidomis ofisas
uždarytas.
DR. AL. M. RAČKUS,
GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR
OBSTETRIKAS.
1411 So. 50th Ave. Cicero, Ill.

JR. CHARLES SEGAL

Perkėto savo ofisą po numeriu
4729 SO. ASHLAND AVENUE
SPECIALISTAS
Dilovų, Moterų ir Vyry Lėgų
Val.: ryto nuo 10 — 12; nuo 2—5
po pietų; nuo 7—8:30 vakare.
Nedėliomis: 10 iki 1.
Telefonas Drexel 2880

Nature Cure Institute

DR. J. A. VELONIS
Osteopath, Chiropatras
Naturopathas
Gydan įvairias ligas, o ypatin-
gai užsisėdėjusias, be vaistų ir
operacijų, — naujaisiais bu-
dais.
4224 Archer Ave. Brighton Park
Theater Bldg., 2-ros lubos.
Valandos: nuo 9 iki 12 diena.
Nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis: nuo 9 iki 12.
Tel. Lafayette 5698

DR. I. E. MAKARAS

Lietuvys Gydytojas Ir Chirurgas
10900 S. Michigan Avenue
Telef. Pullman 342 Ir 349
ELEKTRA GYDYMAS

Tel. Boulevard 2160
DR. A. J. KARALIUS
Lietuvis Gydytojas
3303 South Morgan Street
Chicago, Ill.

"DRAUGO" BENDROVĖS ŠERININKAMS

"DRAUGO" BENDROVĖS DIREKTORIAI nutarė šiais metais visiems savo šerinin-
kams išsiųsti DOVANŲ. Todėl prašome prisiųsti savo tikrus adresus, nes be to nebus
siunčiama.

VALDYBA.

Muzikos Myletojų Domei!

MUZIKA KALĖDŲ DOVANAI

Tai brangiausia ir geriausia dovana Kalėdoms.
Ką tik gavome iš LIETUVOS naujų muzikos
veikalų geriausių kompozitorių.

J. NAUJALIS

Giesmynėlis (Bažnyčių chorams) 60

JUOZO GRUODŽIO.

1. Rugiagėlės (solo) 40
2. Mylėk (solo) 50
3. Agnucelės (solo) 40
4. Rūta (solo) 50
11 Op! Op! (mišram chorui) 50

ALEKSANDRO KACANAUSKO.

7. Tu mergėlių dainavimas. (solo tenorui) 50
8. Laktūgalėlė (solo tenorui) 50
9. Geriau diena, geriau nakti (solo) 45
10. Gerk, gerk, girtuoklė! (solo) 40
20. Sudiev Lietuva (mišram chorui) 50

JUOZO ŽILVICKIAUS

70. Nuliudimo valanda (aukštam balsui) ..... 60c.
71. Girtuoklio daina (jumorinė-aukštam balsui) ..... 60c.
72. Gundė mane bernuželis (iš operetos) ..... 75c.
73. Močiutė širdelė ..... 75c.
74. Karvelėlė ..... 60c.
6. Šeriau žirgėlį (solo) 65
13. Jau pavasaris atėjo (mišram chorui) 50
14. Gaudžia auksą varpai (mišram chorui) 50
15. Šviesi naktis mėnesiena (mišram chorui) 50
12. Laisvė daina. (mišram chorui) 50

JUOZO GUDAVICKIAUS

5. Trys Dainos (solo) 60

JONO BENDORIAUS

16. Aušrelė Beauktant 65

KUN. T. BRAZIO.

35. Muzikos Teorija (muzikos vadovėlis) 45
36. Giedojimui Mokykla (giedojimų vad.) 1.00
38. Musų dainelės 1.00

JUOZO TALLAT-KELPSOS.

37. Kariagės aidai (dainų rinkinėlis) 20
38. Laktūtė (dainų rinkinėlis) 50
39. Aš pas tevisi—Močiutė mano—(chorui) 20
40. Eisiu į girę—Tū, tū, tū Dieve (chorui) 30
41. Tautiški šokiai dalis I 35
42. Tautiški šokiai dalis II 35
17. Gallesio Giesmė 35
Keturi Suktinai (pianui) 65

Taip-pat galima gauti ir šiuos veikalus:

ST. ŠIMKAUS.

32. Aš išvilkičiau žigono rubą (duetas) 75
22. Atsiveiklinimas su Tėvyne (solo) (chorui) 100
32. Kaip raiba Paukštė (solo) 75
22. O! kas? 75
32. Šią nedėlele (4 baleiams) 25

A. ALEKSIŲ.

21. Meilė Uždegta krutine (solo) 55
22. Graži čia giružė (solo) 50
23. Mes grįsim Ten (mišram chorui) 75
24. Visuomet širdis Surinkta (solo) 60
25. Ak myliu Tave. (solo) 75
26. Ginkim šali Lietuvos (mišram chorui) 50

A. POČIAUS.

27. Gale Sodo rymavo ir švint aušrelė (solo) 60
28. Ne bile kiemė mergėlė auga (solo) 60
29. Lelskit į Tėvyne (solo) 60
30. Vai Močiutė Mano (solo) 60

C. SOSNAUSKIO

Užmigo žemė (chorui) 35

DR. VINCO KUDIRKOS.

33. Diedėnė, polka (pianui) 30
Sudiv, mazurka (pianui) 40
Nemuno Vilnys, vaitas (pianui) 50

PETRO STANKEVICIAUS

34. Vytauto koncertinis maršas (pianui) 35

MIKO PETRAUSKO — OPERETES.

Consillium Pafulatis (vieno veiksmo) 1.25
Apvesdinkite ir Mane (dviejų aktų) 1.50

J. A. ŽEMAIČIO

66. Lietuva Brangi (solo ant piano) ..... 50c.
67. Kas nuramys man širdelę. (duetas ant piano) ..... 50c.
68. Pas darželį trys mergelės. (duetas ant piano) ..... 50c.
69. Esu ant šio svieto. (solo ant piano) ..... 50c.

Siunčiant užsakymus visuomet pažymėkite ir
numerį.

Pinigus galima siųsti Money Orderiais arba
čekiais.

DRAUGAS PUBLISHING COMPANY
2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

PERKANTIEMS PAS MUS DOKUMENTUS PADAROM DYKAI.

Mainydami, pirkdami ar par-
duodami visados kreipkitės
pas

S. L. FABIONAS CO.

Investment Real Estate Insurance
(Chicago, Ill.)
809 W. 35th St. Chicago.
Tel. Blvd. 0611 ir 0774.
TAS BUS LABAI JUM ANT
NAUDOS.
Pasekmingiausia siunčiam pinigų
ir parduodami laivokartės.
Esam Registruoti Notarai Lietuvos
Atstovybėje

Mrs. G. I. BURBA
3214 So. Halsted St. Chicago.
Telefonas Boulevard 2469

SAVIEJI